

„Program Rozwoju Gospodarczego Przeworsko – Dynowskiego Obszaru Wsparcia”

(PROJEKT)

*Gmina Adamówka, Gmina Dynów, Miasto Dynów, Gmina Gać, Gmina Hyżne,
Gmina Jawornik Polski, Miasto i Gmina Kańczuga, Gmina Miejska Przeworsk, Powiat Przeworski,
Gmina Przeworsk, Miasto i Gmina Sieniawa, Gmina Tryńcza, Gmina Zarzecze*

Projekt współfinansowany ze środków Unii Europejskiej z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego w ramach Programu Operacyjnego Pomoc Techniczna 2007-2013

POMOC TECHNICZNA
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI FUNDUSZ
ROZWOJU REGIONALNEGO

„Program Rozwoju Gospodarczego Przeworsko – Dynowskiego Obszaru Wsparcia” został wykonany w ramach projektu „Zintegrowany Rozwój Przeworsko-Dynowskiego Obszaru Wsparcia” współfinansowanego ze środków Unii Europejskiej, Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego w ramach Programu Operacyjnego Pomoc Techniczna 2007-2013. Opracowanie zostało wykonane w ramach „Konkursu dotacji na działania wspierające jednostki samorządu terytorialnego w zakresie planowania miejskich obszarów funkcjonalnych” ogłoszonego przez Ministerstwo Rozwoju Regionalnego.

Opracowanie:

Instytut Gospodarki Wyższej Szkoły Informatyki i Zarządzania w Rzeszowie

Zespół Redakcyjny:

dr Adam Tittinger (nadzór merytoryczny),

dr Leszek Kisiel, dr Anna Miarecka, Monika Pudło, Andrzej Sawicki

Rzeszów, wrzesień 2014 r.

Projekt współfinansowany ze środków Unii Europejskiej z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego w ramach Programu Operacyjnego Pomoc Techniczna 2007-2013

POMOC TECHNICZNA
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI FUNDUSZ
ROZWOJU REGIONALNEGO

Spis treści

1.	Wstęp	3
2.	Charakterystyka Przeworsko – Dynowskiego Obszaru Wsparcia.....	5
2.1.	Uwarunkowania geograficzne	7
2.2.	Uwarunkowania demograficzne.....	7
2.3.	Uwarunkowania gospodarcze	8
2.4.	Uwarunkowania społeczne	10
2.5.	Potencjał turystyczny	12
3.	Strategiczne obszary rozwojowe, cele i kierunki działań	15
4.	Kryteria wyboru projektów	17
5.	Zasady współpracy instytucjonalnej jednostek samorządu terytorialnego z terenu PDOW	20
6.	Opis przedsięwzięć inwestycyjnych realizowanych bądź planowanych do realizacji na terenie PDOW	24
7.	Kluczowe projekty realizujące strategiczne cele PDOW	27
8.	Odniesienie kluczowych projektów do Strategii Rozwoju Gospodarczego PDOW	59
9.	Plan i system monitoringu i ewaluacji Programu PDOW	61

1. Wstęp

Systematyczny proces wzrostu jakości życia lokalnych społeczności jest oparty na wzajemnie ze sobą zrównoważonych czynnikach o charakterze społecznym, ekonomicznym i ekologicznym. Długookresowe programowanie rozwoju jest obecnie podstawą dla procesów decyzyjnych zachodzących w jednostkach samorządowych, a sam proces zarządzania, oparty na podejściu strategicznym ma charakter aktywny.

Dlatego też celem opracowania „Programu Rozwoju Gospodarczego Przeworsko – Dynowskiego Obszaru Wsparcia” jest tworzenie optymalnych warunków rozwoju gospodarczego, które zachodzą równolegle do przebiegających procesów utrzymywania i rozbudowy infrastruktury społecznej i technicznej. Dokument, opracowany w procesie strategicznego planowania rozwoju, będzie ukierunkowany na realizację długofalowych celów PDOW i w efekcie przyczyni się do osiągnięcia rozwoju ekonomicznego i społecznego zarówno w kategoriach ilościowych jak i jakościowych.

Program Rozwoju Gospodarczego PDOW opiera się na dwóch głównych dokumentach powstałych w ramach realizacji niniejszego projektu:

- Analiza potencjału gospodarczego, turystycznego i społecznego Przeworsko-Dynowskiego Obszaru Wsparcia.
- Strategia Rozwoju Gospodarczego Przeworsko – Dynowskiego Obszaru Wsparcia.

Naczelną zasadą przy sporządzaniu Programu jest operacjonalizacja wizji rozwoju PDOW nakreślona w Strategii. Koncepcja opracowania Programu PDOW prowadzona jest podobnie jak w przypadku Strategii PDOW w oparciu o współdziałanie strategiczne charakterystyczne dla podejścia ekspercko – partycypacyjnego. W metodzie tej założono połączenie podejścia eksperckiego z podejściem społecznym. Współdziałanie strategiczne przyczyni się do uruchomienia większego potencjału Przeworsko – Dynowskiego Obszaru Wsparcia, przy jednoczesnej redukcji poziomu ryzyka podejmowanych przedsięwzięć wobec zagrożeń wynikających ze zmiennego otoczenia.

Realizacja Programu oparta została na współpracy JST tworzących PDOW oraz na wspólnym planowaniu rozwoju, w tym wspólnych inwestycji rozwojowych, w celu skutecznego rozwiązywania wspólnych problemów oraz pełniejszego wykorzystania istniejących potencjałów.

W trakcie prac nad Programem prowadzony był następujący tryb pracy:

1. Założenia Programu PDOW opracowano przy wykorzystaniu informacji i materiałów zebranych we współpracy z osobami wyznaczonymi przez JST do kontaktu z Wykonawcą.

2. Założenia Programu PDOW opracowane przez konsultantów były przedmiotem weryfikacji przez gminy wchodzące w skład PDOW.
3. Wyniki prac konsultantów były prezentowane i dyskutowane z Zespołem pracującym nad Programem w trakcie spotkania warsztatowego, które odbyło się 5 września 2014 r. W skład Zespołu wchodził przedstawiciele gmin tworzących Przeworsko – Dynowski Obszar Wsparcia, w tym między innymi:
 - przedstawiciele władz samorządowych,
 - pracownicy samorządowi,
 - przedstawiciele lokalnych instytucji.
4. Projekt Programu PDOW podlegał konsultacjom społecznym.
 - Konsultacje Programu PDOW prowadzone były w trakcie spotkań konsultacyjnych w każdej z 12 gmin wchodzących w skład Przeworsko – Dynowskiego Obszaru Wsparcia oraz w Starostwie Powiatowym w Przeworsku. Konsultacje społeczne dla przedmiotowego opracowania przeprowadzone zostały w dniach 2014 r. W ramach konsultacji społecznych przeprowadzono 39 spotkań (po 3 w każdym samorządzie PDOW). W spotkaniach brali udział: wójt/burmistrz/starosta, przewodniczący rady gminy/miasta/powiatu, mieszkańcy (dyżur eksperta).
 - Konsultacje prowadzono także poprzez udostępnienie na stronie internetowej projektu Programu PDOW oraz formularza uwag.
 - Wnioski i uwagi z konsultacji społecznych zostały przeanalizowane i w przypadku uznania ich zasadności – uwzględnione. W efekcie powstała finalna wersja Programu PDOW.

Dnia 13 marca 2014 r. samorzady tworzące Przeworsko-Dynowski Obszar Wsparcia zawarły umowę partnerską dotyczącą wspólnego projektu o nazwie „Zintegrowany Rozwój Przeworsko-Dynowskiego Obszaru Wsparcia”, współfinansowanego ze środków Unii Europejskiej. Liderem porozumienia jest Powiat Przeworski. Porozumienie ma doprowadzić do efektywnego wykorzystania PDOW, jako obszaru współpracy samorządów w celu zwiększania konkurencyjności i spójności w wymiarze społecznym, gospodarczym i terytorialnym. Ponadto współpraca samorządów ma przyczynić się do rozwoju PDOW, zwiększać jego atrakcyjność inwestycyjną i podnosić jakość życia mieszkańców. Porozumienie zakłada również wspólne przygotowanie dokumentacji technicznych dla wspólnie wybranych projektów.

2. Charakterystyka Przeworsko – Dynowskiego Obszaru Wsparcia

Przeworsko-Dynowski Obszar Wsparcia (PDOW) wyznaczono w oparciu o Strategię Rozwoju Powiatu Przeworskiego i Powiatu Rzeszowskiego oraz inne dokumenty o charakterze strategicznym i planistycznym, jak również w oparciu o analizy i przeprowadzone konsultacje. PDOW leży na obszarze, na którym KZPK 2030 przewiduje tworzenie tzw. wiejskich obszarów funkcjonalnych uczestniczących w procesach rozwojowych. Wskazuje to na istotną rolę ośrodków miejskich PDOW - w szczególności Przeworska, jako miasta powiatowego – jako centrów aktywizujących obszar poprzez koncentrację funkcji pozarolniczych oraz jako zaplecza usługowego dla terenów wiejskich.

Celem utworzenia PDOW jest współpraca między samorządami w celu zwiększenia konkurencyjności i spójności obszaru w wymiarze społecznym, gospodarczym i terytorialnym, a także wykorzystanie wewnętrznego potencjału obszaru współpracy samorządów poprzez wspólną realizację przedsięwzięć.

Przeworsko-Dynowski Obszar Wsparcia położony jest w południowo-wschodniej Polsce, w województwie podkarpackim, na terenie dwóch powiatów: przeworskiego i rzeszowskiego. Od strony wschodniej obszar graniczy z powiatami: przemyskim, jarosławskim i lubaczowskim; od zachodniej z rzeszowskim ziemskim, łańcuckim i leżajskim, zaś od strony północnej stanowi granicę województwa. Powierzchnia Przeworsko-Dynowskiego Obszaru Wsparcia wynosi 892 km² i wyznaczona jest granicami administracyjnymi 12 gmin, z czego 9 gmin na terenie powiatu przeworskiego i 3 gmin na terenie powiatu rzeszowskiego. W skład PDOW wchodzi dwie gminy miejskie Przeworsk i Dynów oraz dwie gminy miejsko-wiejskie Kańczuga i Sieniawa.

Liczba ludności zamieszkująca PDOW wynosi 99,5 tys. osób, z czego 27,6% stanowi ludność miejska. Terytorium PDOW stanowi jedynie 5% powierzchni województwa podkarpackiego wynoszącego 17 845,76 km². Liczba mieszkańców PDOW stanowi 4,7% ogólnej liczby mieszkańców województwa podkarpackiego. Obszar zachowuje zwartość przestrzenną, a przede wszystkim wykazuje znaczne i rozwinięte powiązania funkcjonalne. Głównym punktem odniesienia dla obszaru jest miasto Przeworsk – siedziba powiatu. W szerszym kontekście PDOW należy odnosić do miasta Rzeszów i Rzeszowskiego Obszaru Funkcjonalnego.

Tabela 1 Obszar i ludność Przeworsko-Dynowskiego Obszaru Wsparcia

Samorząd	Powierzchnia		Liczba mieszkańców	
	km ²	% ogółu	liczba	% ogółu
Przeworsk (miasto)	22,13	2,47	15 779	15,87
Adamówka	134,28	15,04	4 174	4,20
Gać	35,96	4,03	4 672	4,70
Jawornik Polski	62,93	7,05	4 612	4,64
Kańczuga	105,03	11,76	12 586	12,66
Przeworsk	90,80	10,17	14 876	14,96
Sieniawa	127,65	14,31	7 026	7,06
Tryńcza	70,06	7,85	8 337	8,38
Zarzecze	49,18	5,51	7 200	7,24
Dynów (miasto)	24,55	2,74	6 186	6,22
Dynów	119,02	13,33	7 034	7,07
Hyżne	51,26	5,74	6 968	7,00
Razem PDOW	892,85	100,00	99 450	100,00

Źródło: GUS, 31. XII. 2013 r.

Osią wyznaczającą PDOW są:

- droga wojewódzka Nr 835 Lublin – Adamówka – Sieniawa - Przeworsk – Kańczuga - Dynów - Grabownica Starzeńska,
- droga krajowa nr 4 oraz autostrada A4,
- magistrala kolejowa E-30,
- linia przebiegu Przeworskiej Kolei Dojazdowej – zabytkowej turystycznej kolejki wąskotorowej Przeworsk- Dynów.

Do elementów wyróżniających obszar PDOW należą:

- „kultura przeworska” (kultura archeologiczna epoki żelaza) datowana na V - III wiek p.n.e. charakteryzująca się wysoką techniką obróbki żelaza, garncarstwa i rolnictwa,
- kolej wąskotorowa Przeworsk-Dynów wraz z atrakcjami wzdłuż przebiegu linii kolejki,
- tradycje jarmarków, wywiedzione z czasów średniowiecznych (przez Przeworsk przebiegał szlak handlowy, wiodący z Krakowa do Lwowa oraz „szlak bursztynowy”),

- zespoły parkowo – pałacowe związane z dziedzictwem kultury polskich rodów magnackich.

2.1. Uwarunkowania geograficzne

Plan Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Podkarpackiego określa, że miasto Przeworsk położone jest w pasie przyspieszonego rozwoju w województwie, obejmujący pasmo środkowe wzdłuż drogi krajowej nr 4 (trasa międzynarodowa E-40) i magistrali kolejowej E-30 oraz miasta Dębica, Rzeszów, Przeworsk, Jarosław i Przemyśl (pasmo o znaczeniu europejskim). Przeworsk jest ośrodkiem o znaczeniu ponadlokalnym dla rozwoju funkcji produkcyjnych, usługowo-handlowych i administracyjnych w zakresie szkolnictwa wyższego i średniego wyspecjalizowanego oraz zdrowia. Wąskotorowa linia kolejowa relacji Przeworsk-Dynów o nazwie Przeworska Kolej Dojazdowa dopuszcza możliwość modernizacji i rozbudowy. Według Planu, obszarami o intensywnej produkcji rolnej są następujące gminy: Gać, Kańczuga, Jawornik Polski, Zarzecze, Sieniawa oraz Hyżne. Oznacza to, że są to tereny o bardzo korzystnych walorach do produkcji rolnej. Plan zakłada intensyfikację produkcji rolnej na tych obszarach.

2.2. Uwarunkowania demograficzne

Mimo pesymistycznych prognoz dotyczących liczby mieszkańców kraju, perspektywy demograficzne dla PDOW można uznać za pozytywne. Analiza wskaźników potencjału demograficznego pokazuje, że istnieją szanse rozwojowe dla obszaru. Liczba mieszkańców PDOW stanowi około 5% ogółu mieszkańców województwa podkarpackiego. Wiodącą pod względem zaludnienia gminą miejską jest Przeworsk, której liczba mieszkańców wynosi ponad 15 tys. osób. Miasto Dynów z liczbą mieszkańców nieco ponad 7 tys. osób pozostaje najmniej liczną spośród trzech gmin powiatu rzeszowskiego należących do PDOW. Spośród gmin wiejskich PDOW najbardziej zaludnioną gminą wiejską jest Gmina Przeworsk.

Liczba mieszkańców PDOW, od co najmniej dekady utrzymuje się na zbliżonym poziomie. Takie zjawisko ma duże znaczenie dla potencjału demograficznego obszaru i warunkuje dobre perspektywy dla jego rozwoju. W PDOW widoczna jest nieznaczna przewaga liczby kobiet nad liczbą mężczyzn, również utrzymująca się na zbliżonym poziomie w ostatnich dziesięciu latach.

Badając strukturę ludności PDOW w przedziale od 2002 roku do 2012 roku można zauważyć systematyczny wzrost liczby kobiet i mężczyzn w wieku produkcyjnym. Udział osób w wieku produkcyjnym w porównaniu do udziału osób klasyfikowanych, jako nieaktywne zawodowo potwierdza potencjał rozwojowy obszaru. Istotne jest, że udział ludności w wieku produkcyjnym układa się równomiernie we wszystkich gminach, przy czym wiodącymi są gmina miejska Przeworsk i gmina miejsko-wiejska Sieniawa.

Dominująca liczba gmin wiejskich z relatywnie gorszym dostępem do takich zasobów jak: praca, kapitał czy informacja oraz niższy poziom rozwoju infrastruktury technicznej i społecznej determinują procesy demograficzne. Mogą być przyczyną zewnętrznych migracji, mogą także wpływać na przyrost naturalny.

2.3. Uwarunkowania gospodarcze

Na obszarze PDOW do rejestru REGON wpisanych było 5 486 podmiotów gospodarki narodowej (31.12.2013, GUS). Jedynie 293 (5,3%) spośród nich należało do sektora publicznego. Najliczniejszą grupę z tego sektora stanowią państwowe i samorządowe jednostki prawa budżetowego (jednostki sektora finansów publicznych, bez osobowości prawnej). Pozostałe, to podmioty z sektora prywatnego, których najliczniejszą grupę stanowią osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą.

W latach 2000 - 2013 liczba podmiotów gospodarczych na obszarze PDOW systematycznie rosła. Mimo niewielkiego spadku w latach 2004-2005 przedsiębiorczość wyrażona liczbą podmiotów wpisanych do rejestru REGON rozwija się dynamicznie.

W 2013 roku podmioty gospodarcze zarejestrowane na obszarze PDOW stanowiły jedynie 3,4% ogółu na poziomie województwa podkarpackiego. Liderem pod względem liczby podmiotów gospodarczych jest gmina miejska Przeworsk, na terenie, której zarejestrowano 4 406 podmiotów gospodarczych. Poziom przedsiębiorczości wyrażony liczbą podmiotów gospodarki narodowej w stosunku do liczby mieszkańców na obszarze PDOW jest dość niski (506), w porównaniu do średniej wojewódzkiej wynoszącej 728. Najwyższy wskaźnik przedsiębiorczości (wyższy od średniej wojewódzkiej) odnotowano w Przeworsku (946). Przyczyn niskiego wskaźnika przedsiębiorczości można upatrywać w rolniczym charakterze obszaru. W kontekście niskiego wskaźnika przedsiębiorczości obszaru, duża liczba tworzonych przedsiębiorstw, których większość stanowią osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą wymaga szczególnej uwagi władz samorządowych i wsparcia tych podmiotów, które są bardzo istotne z punktu widzenia lokalnego rynku pracy.

Na mapie gospodarczej Przeworsko-Dynowskiego Obszaru Gospodarczego dominują podmioty gospodarcze zakwalifikowane do sekcji G PKD - **handel**, (stanowią blisko 27% ogółu podmiotów z sektora prywatnego). Wśród 1 478 takich podmiotów, aż 66% zajmuje się handlem detalicznym. Ważnym działem gospodarki jest **budownictwo** - dla 14,5% podmiotów gospodarczych to działalność dominująca. Spośród 628 przedsiębiorstw w sekcji C PKD - **przetwórstwo przemysłowe**, największa ich liczba, bo aż 166, zajmuje się produkcją wyrobów z drewna oraz korka; a 110 produkcją metalowych wyrobów gotowych.

Na obszarze PDOW występuje głównie sektor małych i średnich przedsiębiorstw. Właściwie brak jest przedsiębiorstw zatrudniających powyżej 1 000 pracowników. Struktura

podmiotów Przeworsko-Dynowskiego Obszaru Wsparcia ze względu na wielkość zatrudnienia:

- 95,21 % to podmioty zatrudniające do 9 osób,
- 3,99% to podmioty zatrudniające od 10-49 osób,
- 0,71 % to podmioty zatrudniające od 50-249 osób,
- 0,09% to podmioty zatrudniające od 250 osób.

Dobrze rozwinięta mała przedsiębiorczość, nastawiona głównie na świadczenie usług i drobną wytwórczość (handel, budownictwo, przetwórstwo przemysłowe) stanowi o charakterze lokalnej przedsiębiorczości i rynku pracy PDOW.

Bardzo dużym problemem w zakresie polityki inwestycyjnej PDOW jest brak dużych uzbrojonych terenów inwestycyjnych zlokalizowanych w pobliżu budowanej autostrady A4, którymi mógłby być zainteresowany potencjalny duży przedsiębiorca (inwestor).

- Infrastruktura techniczna

Samorządy PDOW prowadzą aktywną politykę inwestycyjną. Na przestrzeni ostatnich lat we wszystkich gminach powiatu sieć wodno-kanalizacyjna jest ciągle rozwijana. Większość gmin jest w trakcie planowania i budowy dalszych odcinków sieci. Korzystający z kanalizacji sanitarnej: średnia dla województwa podkarpackiego wynosi 61,5%, a dla kraju 64,3%. Spośród samorządów tworzących Przeworsko-Dynowski Obszar Wsparcia prawie pełne zwodociągowanie posiada Przeworsk (miasto i gmina), Adamówka, Gać oraz Kańczuga. Najkrótszą sieć wodociągową posiada gmina wiejska Dynów.

Funkcjonujący system linii energetycznych i stacji transformatorowych w większości pokrywa potrzeby w zakresie zaopatrzenia w energię elektryczną. Gminy są zelektryfikowane, ale system wymaga jednak ciągłej rozbudowy i modernizacji, szczególnie w miejscowościach, gdzie intensywnie rozwija się budownictwo i przedsiębiorczość.

Poziom dostępności do sieci instalacji gazowej na terenie PDOW jest zróżnicowany. Najwyższy wynoszący 88,7% w mieście Przeworsk, najniższy 0,3% w gminie Adamówka.

- Infrastruktura komunikacyjna

Wzdłuż obszaru przez Przeworsk przebiega droga wojewódzka nr 835, łącząca Lublin z Grabownicą Starzeńską i dalej Sanokiem. Sieć drogową PDOW tworzą drogi powiatowe i gminne, w powiązaniu z drogami wyższej kategorii - wojewódzkimi i krajowymi.

Układ najważniejszych powiązań komunikacyjnych stanowią:

a) w układzie wschód – zachód:

- droga krajowa Nr 4 (E40) relacji: Niemcy (Drezno) - granica państwa – Wrocław - Kraków - Rzeszów /Przeworsk/ - granica państwa - Ukraina (Lwów, Kijów);
- magistrala kolejowa E-30 relacji: Zgorzelec (granica państwa) – Wrocław – Kraków - Rzeszów - /Przeworsk/ - Przemyśl - Medyka (granica państwa);

b) w układzie północ – południe:

- droga wojewódzka Nr 835 Lublin – Adamówka – Sieniawa - Przeworsk – Kańczuga - Dynów - Grabownica Starzeńska.

Głównymi problemami w zakresie infrastruktury drogowej jest występujące znaczne zróżnicowanie stanu technicznego dróg w poszczególnych gminach, jak również nierównomierna gęstość sieci drogowej. W zakresie transportu ciężkiego najważniejszym problemem są niewystarczające parametry nośności mostów na drogach powiatowych. Jest to znaczna bariera rozwojowa dla przedsiębiorców zajmujących się sprzedażą kruszywa i drewna (zwłaszcza w Sieniawie i Kańczudze).

W zakresie komunikacji kolejowej najważniejszą rolę odgrywa linia kolejowa zachód - wschód biegnąca od Zgorzelca i Wrocławia, przez Rzeszów i Przeworsk, do granicy państwa (Medyka). Jest to magistrala międzynarodowa, łącząca funkcje towarowe i pasażerskie.

- Infrastruktura mieszkaniowa

Infrastrukturę mieszkaniową na terenie PDOW można uznać za dobrze rozwiniętą, a zarazem bardzo zróżnicowaną. Niejednolity jest stan techniczny oraz stopień wyposażenia budynków w media. Na terenie PDOW znajduje się 24 876 budynków mieszkalnych (dane za 2012 rok, GUS), co stanowi 5,8% ogólnej liczby budynków mieszkaniowych w województwie podkarpackim. Najwięcej budynków znajduje się w gminie wiejskiej Przeworsk (4 048) oraz mieście i gmina Kańczuga (3 566).

W latach 1995 - 2013 na terenie gmin stanowiących PDOW oddano do użytkowania 3 204 mieszkań. Najwięcej w Przeworsku, w mieście 614, na obszarach wiejskich 623. W tym aspekcie zauważalna jest dominacja Przeworska w zakresie rozwoju budownictwa mieszkaniowego. W ostatnich latach rozwija się w głównej mierze budownictwo indywidualne (budownictwo jednorodzinne).

2.4. Uwarunkowania społeczne

Na terenie PDOW występują obszary szczególnie dotknięte problemami społecznymi, wynikającymi w dużej części z bezrobocia. Bezrobociem bardziej obciążeni są mieszkańcy powiatu przeworskiego, gdzie stopa bezrobocia osiągnęła poziom 19,2% (dla porównania

w powiecie rzeszowskim 15,4%, średnia dla województwa wynosi 16,4% - dane marzec 2014 r.).

Liczba bezrobotnych na obszarze Przeworsko-Dynowskiego Obszaru Wsparcia wyniosła 8 279 osób, spośród których 4 123 (49,8%) stanowili mężczyźni, a 4 156 (50,2%) kobiety (dane 31.12.2013 r., GUS). Problemem bezrobocia dotknięte są w głównej mierze osoby młode - do 35 roku życia. W powiecie przeworskim odsetek osób bezrobotnych w tej grupie wyniósł 32,4%, a w rzeszowskim 29,5%. Wyróżniającą się liczebnie grupą bezrobotnych są osoby nieposiadające kwalifikacji.

Biorąc pod uwagę samorządy Przeworsko-Dynowskiego Obszaru Wsparcia najwyższy udział bezrobotnych w liczbie ludności w wieku produkcyjnych zanotowano w gminach wiejskich powiatu przeworskiego - Jawornik Polski (14,3%), Przeworsk (14,8%) oraz Tryńcza (15,1%). Najniższa stopa bezrobocia jest w gminie Hyżne (8,5%). Biorąc pod uwagę lata 2010 - 2012 w żadnym z samorządów nie spadła stopa bezrobocia.

Intensywne działania władz samorządowych Przeworsko-Dynowskiego Obszaru Wsparcia w zakresie aktywizacji zawodowej w ostatnich latach nie wpłynęły na zmniejszenie stopy bezrobocia, jednakże złagodziły skalę zjawiska. W 2012 roku urzędy pracy w Przeworsku i Rzeszowie przekazały 29,4 mln PLN na wsparcie osób pozostających bez pracy. W programach skierowanych do osób bezrobotnych wzięło udział blisko 5 tys. osób. Zatrudnienie lub samozatrudnienie znalazło 3 tys. osób.

Według danych statystycznych, przeciętne wynagrodzenie brutto w 2012 roku w powiecie przeworskim (2.859 zł) i rzeszowskim (2.937 zł) jest zdecydowanie niższe niż średnia zarówno krajowa (3.744 zł), jak i dla województwa podkarpackiego (3.152 zł).

Udział osób korzystających ze środowiskowej pomocy społecznej pokazuje rzeczywistą skalę problemów społecznych na danym obszarze. W 2012 roku w województwie podkarpackim 11% ogółu mieszkańców zamieszkiwało gospodarstwa domowe korzystające z pomocy społecznej. W skali Przeworsko-Dynowskiego Obszaru Wsparcia największy odsetek osób korzystających z pomocy społecznej odnotowano w gminie Adamówka (27,8%) oraz Jawornik Polski (23,4%). Skala potrzeb i problemów społecznych jest bardzo wysoka. Najlepsza sytuacja pod tym względem jest w mieście Przeworsk (6,5%).

Infrastruktura opieki nad osobami starszymi na terenie PDOW nie jest dobrze rozwinięta. Do głównych zasobów obszaru w zakresie opieki zdrowotnej należą 53 przychodnie opieki zdrowotnej, z których tylko 12 prowadzonych jest przez jednostki samorządu terytorialnego.

Liczba szkół kształcenia podstawowego nie spada radykalnie w ostatniej dekadzie, natomiast systematycznie obniża się liczba uczniów (o 28,8% w analizowanym okresie). W ostatniej dekadzie odnotowano także spadek liczby uczących się w gimnazjach o 1 657 osób, co stanowi 31,8%. Podobnie dynamika zmian w liczbie uczniów oraz absolwentów

szkół ponadgimnazjalnych w latach 2005-2012, jest ujemna - łączna liczba uczniów spadła o 376, co stanowi spadek o 24,6%. Liczba przedszkoli i punktów przedszkolnych na terenie PDOW wzrasta, aczkolwiek zapotrzebowanie w tym względzie także rośnie.

Na terenie PDOW istnieje sieć bibliotek, gminne i wiejskie ośrodki kultury, koła gospodyń wiejskich i inne organizacje kultywujące tradycję lokalną - chóry, kapele, zespoły pieśni i tańca. Na terenie PDOW wspierana jest działalność stowarzyszeń oraz fundacji realizujących działalność kulturalną.

Ważnym aspektem polityki prospołecznej jest stwarzanie warunków dla uprawiania kultury fizycznej i aktywności rekreacyjnej. Działalność w tym zakresie na terenie PDOW realizowana jest przez miejskie ośrodki sportu i rekreacji, oraz przez zarejestrowane kluby i stowarzyszenia. Każda gmina PDOW dysponuje obiektami sportowymi. W mniejszych gminach są to boiska do gry w piłkę nożną i przyszkolne sale gimnastyczne, wykorzystywane dla działalności małych klubów sportowych (jak w gminie wiejskiej Adamówka czy w gminie wiejskiej Gać). Natomiast większe gminy dysponują halami sportowymi i stadionami czy kompleksami boisk (gmina miejska Przeworsk, gmina miejsko-wiejska Sieniawa, gmina miejsko-wiejska Kańczuga, gmina wiejska Zarzecze). Ponadto na terenie PDOW funkcjonują pływalnie, sale korekcyjne, boiska o sztucznej nawierzchni i ogródki jordanowskie.

W ostatnich latach na obszarze Przeworsko-Dynowskiego Obszaru Wsparcia liczba organizacji pozarządowych sukcesywnie wzrastała. W 1995 roku ich liczba wyniosła 8, w 2013 była już o 256 wyższa. Na ogólną liczbę 264 organizacji pozarządowych wpisanych do rejestru REGON 7 to fundacje, reszta stowarzyszenia i organizacje społeczne. Należy zwrócić szczególną uwagę na wsparcie organizacji pozarządowych w tworzeniu przez nie oferty turystycznej na obszarze PDOW. Organizacje III sektora na obszarze PDOW borykają się z problemami braku środków finansowych.

2.5. Potencjał turystyczny

Przeworsko-Dynowski Obszar Wsparcia obejmuje w głównej mierze gminy wiejskie, o charakterze rolniczym. Niewątpliwym atutem obszaru są bogate walory przyrodnicze oraz architektoniczne.

Symbolem i głównym atrybutem atrakcyjności turystycznej obszaru są:

- kolej wąskotorowa Przeworsk-Dynów,
- zespoły pałacowo-parkowe,
- drewniane obiekty sakralne,
- wykopaliska z okresu „kultury przeworskiej”.

Gminy PDOW w coraz większym stopniu stawiają na turystykę, jako ważne ogniwo w procesie budowania zrównoważonego rozwoju lokalnego. Bogactwo przyrody powoduje,

że na terenie PDOW znajduje się wiele obszarów chronionych, co z jednej strony uniemożliwia rozwój przemysłu, z drugiej jest potencjałem dla rozwoju turystyki. Istotne znaczenie dla oferty turystycznej mogą mieć także rzeki i zbiorniki wodne obecne na terenie PDOW.

Tabela 2 Zestawienie najbardziej atrakcyjnych obiektów, miejsc sakralnych, w gminach obszaru PDOW

Gmina	Perły - atrakcje turystyczne
Adamówka	Park Nordic walking Kapliczka przydrożna Kapliczka św. Stanisława
Sieniawa	Cerkiew greko-katolicka p.w. zaślnięcia Bogurodzicy w Rudce Rezerwat Lupa w gm. Dobra Nekropolia Park Nordic walking Zespół Pałacowo-Parkowy Czartoryskich w Sieniawie Cerkiew Greko-katolicka p.w. Św. Mikołaja, ob.kościół rzym-kat. Łażachów w gm. Sienawia Cerkiew p.w. Najświętszego Serca pana Jezusa w Leżachowie
Tryńcza	Strażnica kolejowa- Chodaczów k. Tryńczy Park Nordic walking
Przeworsk	Muzeum pałac Lubomirskich w Przeworsku Bazylika kolegiacka p.w. Ducha Św- Przeworsk Kaplica Grobu Bożego – Przeworsk Kościół p.w. Marii Magdaleny w Nowosielcach Winnice: Aleksandrów i Białołbrzeżki
Gać	Park Nordic walking Kościół par.p.w. Wniebowzięcia NMP – Białołoki w gminie Gać Trasa rowerowa: pętla wokół Przeworska: Przeworsk-Studzian-Nowosielce-Białołoki-Ostrów-Kiulice-Krzeczowice-Urzejowcie-Przeworsk Zespół Pałacowo-Parkowy Turnauów w Urzejowicach
Zarzecze	Zespół Pałacowo-Parkowy Hrabiostwa Dzieduszyckich w Zarzeczcu Kościół p.w. Wszystkich Świętych w Siennowie Park Nordic walking
Kańczuga	Cerkiew p.w. Św. Michała w Krzeczowicach Zespół Pałacowy Kellermannów w Żuklinie Kościół par. p.w. Św. Michała Archanioła w Kańczudze Rezerwat Husówka (florystyczny)- w Sieteszy
Jawornik Polski	Zespół Pałacowo- Parkowy w Hadlach Szklarskich Kościół par. p.w. Św. Andrzeja Apostoła w Jawornik Polski Cerkiew greko-katolicka p.w. Przemienienia Pańskiego Hadle Szklarskie

Gmina	Perły - atrakcje turystyczne
Hyżne	Zespół dworski z parkiem Kościół Narodzenia Matki Boskiej (1727-1739) Sanktuarium Matki Bożej Hyżneńskiej Zespół kościelny (kościół parafialny z cudownym obrazem Matki Boskiej, renesansowa chrzcielnica z 1592 r., dzwon z 1649 r. Przydrożne krzyże i kapliczki (7) Kaplica Jędrzejowiczów, Punkty widokowe, pomniki przyrody
Dynów	Kościół Św. Wojciecha w Bachórze Trasa rowerowa Dynów- Dąbrówka Starzeńska-Dylągowa- Pawłokoma- Dynów Kompleks Rekreacyjno- Sportowy "Pod Dębiną" w Bachórze Ruiny renesansowego zamku, wzniesionego przez Stadnickich w XVI i XVII w.- Dąbrówka Starzeńska Kościół w stylu romańskim rzymskokatolicki (1906 – 1911) – Dylągowa ścieżka przyrodniczo-dydaktyczna „Kopaniny” Kościół parafialny p.w. św. Mikołaja Biskupa – Harty

Źródło: opracowanie własne w oparciu o Analizę potencjału..., op.cit.

W powyższej tabeli gminy zostały ułożone wg geograficznego rozmieszczenia od strony północnej PDOW w kierunku południowym. Zestawienie to wskazuje na potencjał utworzenia szlaku turystyczno- krajobrazowego.

Rdzeniem oferty turystycznej PDOW jest Przeworska Kolej Dojazdowa pierwotnie funkcjonująca pod nazwą: Wąskotorowa Kolej Lokalna Przeworsk - Dynów. Jest to linia kolejowa łącząca Przeworsk i Dynów, biegnąca doliną rzeki Mlecзки. Kolej słynie z tunelu w Szklarach, jedyne na kolejach wąskotorowych w Polsce i najdłuższego w Europie, o długości 602 m. Po całej 46 kilometrowej linii kursuje turystyczny pociąg Pogórzezanin, a od 2010 r. także mała 4-osobowa drezyna DOC. PKD, jako linia przewozowa z kompleksem budynków dworcowych jest na pewno unikatowym obiektem zabytkowym w swojej kategorii. Linia kolejowa obejmuje następujące stacje: Przeworsk-Wąskotorowy (gmina miejska Przeworsk), Urzejowice (gmina Przeworsk), Krzeczowice (gmina Kańczuga), Kańczuga (gmina Kańczuga), Łopuszka Mała (gmina Kańczuga), Łopuszka Wielka (gmina Kańczuga), Manasterz (gmina Jawornik Polski), Zagórze (gmina Jawornik Polski), Hadle Szklarskie (gmina Jawornik Polski), Jawornik Polski (gmina Jawornik Polski), Szklary Tunel (gmina Hyżne), Szklary (gmina Hyżne), Bachórze (gmina Dynów), Dynów (gmina miejska Dynów).

3. Strategiczne obszary rozwojowe, cele i kierunki działań

Strategiczne obszary rozwojowe PDOW, cele i kierunki działań zdefiniowano w Strategii Rozwoju Gospodarczego Przeworsko – Dynowskiego Obszaru Wsparcia w oparciu o diagnozę obszaru wsparcia oraz o analizę otoczenia. Pod uwagę wzięto także spójność celów PDOW z celami polityki rozwoju Unii Europejskiej określonymi w dokumentach strategicznych i programowych na szczeblu regionalnym, krajowym i Unii Europejskiej.

Budowa struktury celów pozwoliła na selekcję najważniejszych kierunków działań i najbardziej pożądaných stanów przyszłości PDOW. Cele strategiczne i szczegółowe zostały określone przy zachowaniu zasady ogólności, gdyż ujęte w ten sposób najdłużej zachowują swoje walory dla społeczności lokalnej, a co za tym idzie przekładają się na długofalową perspektywę ich realizacji.

GŁÓWNY CEL STRATEGICZNY:

ZRÓWNOWAŻONY ROZWÓJ I WZROST JAKOŚCI ŻYCIA MIESZKAŃCÓW PRZEWORSKO – DYNOWSKIEGO OBSZARU WSPARCIA

Dla realizacji głównego celu strategicznego zdefiniowano trzy obszary strategiczne (osie strategiczne) w ramach, których wyznaczono cele strategiczne. Cele strategiczne pokazują, poprzez jakie obszary działań zamierza się osiągnąć cel główny. Strukturę celów strategicznych Strategii prezentuje poniższa tabela.

Tabela 3 Układ osi priorytetowych oraz celów strategicznych PDOW

<u>Os priorytetowa 1</u> Rozwój konkurencyjnej gospodarki w oparciu o nowoczesne technologie oraz wzrost kapitału ludzkiego i społecznego PDOW	<u>Os priorytetowa 2</u> Tworzenie warunków dla zrównoważonego rozwoju PDOW	<u>Os priorytetowa 3</u> Wzmocnienie potencjału turystycznego PDOW.
--	---	---

<p>Cele realizowane w ramach Osi 1 zmagają do osiągnięcia rozwoju gospodarczego, rozwoju przedsiębiorczości, podniesienia atrakcyjności inwestycyjnej, w tym poprzez tworzenie stref i terenów inwestycyjnych, wzrostu innowacyjności gospodarki, promowania inteligentnych powiązań gospodarczych, w tym tworzenie inicjatyw klastrowych, generowania nowych miejsc pracy.</p>	<p>Cele realizowane w ramach Osi 2 obejmują działania na rzecz przyjaznego środowiska, rozwoju społecznego, gospodarki niskoemisyjnej, gospodarki odpadami, gospodarki wodnej, w tym ochrony przeciwpowodziowej, rewitalizację miast i obszarów zdegradowanych.</p>	<p>Cele realizowane w ramach Osi 3 przyczynią się do podniesienia atrakcyjności turystycznej, wypromowania marki turystycznej obszaru, rozwoju infrastruktury obsługi ruchu turystycznego, szlaków turystycznych, poprawa stanu dziedzictwa kulturowego, w tym rewaloryzacja obiektów zabytkowych, promocja imprez i obiektów kulturotwórczych.</p>
<p>Cel strategiczny 1.1. Tworzenie warunków dla lokalizacji inwestycji i tworzenia nowych miejsc pracy w sektorach wzmacniających konkurencyjność PDOW</p> <p>Cel strategiczny 1.2. Tworzenie warunków dla rozwoju przedsiębiorczości</p> <p>Cel strategiczny 1.3. Wzmocnienie potencjału zasobów ludzkich i dostosowanie ich do potrzeb rynku pracy</p> <p>Cel strategiczny 1.4. Rozwój klastrów</p> <p>Cel strategiczny 1.5. Rozwój grup producenckich i przetwórstwa spożywczego</p>	<p>Cel strategiczny 2.1. Poprawa dostępu do usług publicznych</p> <p>Cel strategiczny 2.2. Rozwój aktywnego społeczeństwa obywatelskiego</p> <p>Cel strategiczny 2.3. Rozwój infrastruktury technicznej warunkującej rozwój społeczno – gospodarczy</p> <p>Cel strategiczny 2.4. Rozwój infrastruktury transportowej drogowej i kolejowej oraz powiązań komunikacyjnych w ramach PDOW i z Rzeszowem</p> <p>Cel strategiczny 2.5. Wzrost efektywności energetycznej i wykorzystania odnawialnych źródeł energii</p>	<p>Cel strategiczny 3.1. Rozwój infrastruktury turystycznej w celu generowania zwiększonego ruchu turystycznego</p> <p>Cel strategiczny 3.2. Rozwój infrastruktury rekreacyjno – sportowej</p> <p>Cel strategiczny 3.3. Zachowanie i ochrona zasobów dziedzictwa kulturowego,</p> <p>Cel strategiczny 3.4. Rozwój agroturystyki w oparciu o wykorzystanie walorów środowiska przyrodniczego, wód geotermalnych oraz potencjału dziedzictwa kulturowego</p> <p>Cel strategiczny 3.5. Podniesienie konkurencyjności produktów turystycznych o charakterze ponadlokalnym oraz rozwój promocji turystycznej PDOW</p> <p>Cel strategiczny 3.6. Kształtowanie przestrzeni miejskiej i wiejskiej, umożliwiającej rozwój turystyki na terenie PDOW</p>

Źródło: Strategia Rozwoju Gospodarczego Przeworsko – Dynowskiego Obszaru Wsparcia, wrzesień 2014

4. Kryteria wyboru projektów

Działalność samorządów odbywa się zawsze w warunkach ograniczonych środków finansowych. Zachodzi, więc konieczność dokonywania wyborów poprzez nadanie działaniom priorytetów. Przejawem takiego podejścia jest opracowanie Strategii PDOW, która określa strategiczne obszary (osie priorytetowe) i kierunki działań zdefiniowane w procesie planowania strategicznego. Program PDOW stanowi doprecyzowanie zapisów Strategii PDOW, określając zbiór projektów kluczowych w ramach poszczególnych strategicznych osi priorytetowych.

Portfel projektów kluczowych Programu PDOW, ze względu na duże terytorium oraz złożoność potrzeb rozwojowych obszaru, jest dość obszerny. Stanowi on wypadkową potrzeb i oczekiwań poszczególnych samorządów PDOW w perspektywie całego obszaru. Niewątpliwie jednak, poszczególne projekty kluczowe (grupy projektów) cechują się różnym znaczeniem i potencjalnym oddziaływaniem na PDOW, jako całość. Zależy to zarówno od skali projektów, jak i obszaru tematycznego, w jakim projekt jest realizowany. Taka sytuacja może powodować potrzebę określenia priorytetów w ramach zbudowanego portfela projektów. Dodatkowo przemawia za tym formuła projektu pn. „Zintegrowany Rozwój Przeworsko-Dynowskiego Obszaru Wsparcia”. Projekt zakłada, że dla czterech kluczowych dla PDOW projektów będzie opracowywana dokumentacja techniczna, z dofinansowaniem z programu POPT 2007 – 2013.

W związku z powyższym opracowano zestaw kryteriów wyboru projektów. Przyjęto następujące kryteria:

- 1) Spójność projektu ze strategią PDOW,
- 2) Ponadlokalny charakter projektu,
- 3) Zintegrowany charakter projektu,
- 4) Udział partnerów spoza JST,
- 5) Projekt w obszarze turystyki i dziedzictwa kulturowego,
- 6) Projekt w obszarze aktywizacji zawodowej i rozwoju przedsiębiorczości.

Ad. 1) Spójność projektu ze strategią PDOW

Przyjmuje się, iż wg tego kryterium projekty planowane do uwzględnienia w Programie PDOW swoją tematyką i zakresem przedmiotowym zawierają się w konkretnych sformułowaniach szczegółowych przynajmniej jednego z kierunków działań strategicznych, zapisanych w Strategii PDOW. Kryterium to ma charakter dopuszczający do uwzględnienia projektu w Programie PDOW.

Ad. 2) Ponadlokalny charakter projektu

Przyjmuje się, iż wg tego kryterium projekty zgłaszane do realizacji w Programie PDOW cechuje obszar realizacji i/lub zasięg oddziaływania obejmujący minimum 2 gminy z obszaru PDOW, a optymalnie cały teren PDOW. Oddziaływanie należy tu rozumieć, jako korzystny wpływ na sytuację społeczno - gospodarczą PDOW. Im szerszy obszar realizacji projektu i/lub zasięg jego oddziaływania tym wyższa ocena w ramach tego kryterium. Maksymalnie projekt może uzyskać 10 pkt.

Ad. 3) Zintegrowany charakter projektu

Zgodnie z założeniami podejścia terytorialnego w polityce rozwoju, najskuteczniejszym sposobem rozwiązywania ponadlokalnych problemów jest realizacja projektów zintegrowanych. Rozumie się przez to realizację projektu (przedsięwzięcia) o znaczeniu ponadlokalnym, którego efekty byłyby niemożliwe do uzyskania w formie projektów indywidualnych (punktowych), lub efekty te byłyby znacznie mniejsze. Projekt zintegrowany realizowany powinien być we współpracy JST danego obszaru. Przyjmuje się, że wspólna realizacja projektu zintegrowanego wnosi wartość dodaną w stosunku do projektów realizowanych indywidualnie. Maksymalnie projekt może w ramach tego kryterium uzyskać 15 pkt.

Ad. 4) Udział partnerów spoza JST

Według tego kryterium preferowane powinny być projekty realizowane w partnerstwie z podmiotami spoza JST, np.: organizacjami pozarządowymi, instytucjami kultury, kołami gospodyń wiejskich. Zakłada się, że każda forma partnerstwa przyczynia się do lepszego osiągnięcia celów strategicznych PDOW. Zgodnie z wytycznymi dotyczącymi planowania i realizacji projektów zintegrowanych, zaangażowanie tzw. aktorów lokalnych, zwiększa skuteczność działań na poziomie lokalnym i ponadlokalnym. Kryterium to należy uznać za spełnione, jeśli projekt realizowany będzie w partnerstwie z minimum jednym podmiotem spoza JST. Czym większy udział partnerów, tym wyższa ocena w ramach tego kryterium. Maksymalnie projekt może uzyskać 5 pkt.

Ad. 5) Projekt w obszarze turystyki i dziedzictwa kulturowego

W procesie opracowania diagnozy społeczno – gospodarczej PDOW oraz planowania strategicznego ustalono, że największym potencjałem rozwojowym obszaru jest turystyka. W związku z tym Strategia PDOW dedykuje turystyce odrębną oś strategiczną. Z kolei jednym z najważniejszych czynników kształtujących ten potencjał jest bogactwo obiektów

dziedzictwa kulturowego na obszarze PDOW. Przytoczone przesłanki powinny decydować o preferowaniu projektów w obszarze turystyki i dziedzictwa kulturowego. Maksymalnie projekt może w ramach tego kryterium uzyskać 10 pkt.

Ad 6) Projekt w obszarze aktywizacji zawodowej i rozwoju przedsiębiorczości

Wysokie bezrobocie i niedostatek ofert pracy to najpoważniejsze problemy społeczno – gospodarcze i zarazem największe wyzwanie dla władz samorządowych PDOW. Wynika to jednoznacznie z diagnozy społeczno – gospodarczej PDOW. Z całą pewnością, bez poprawy sytuacji na rynku pracy PDOW nie będzie możliwe ograniczenie zewnętrznych migracji mieszkańców oraz poprawa wskaźników demograficznych. W związku z tym, preferowane powinny być projekty w obszarze aktywizacji zawodowej i rozwoju przedsiębiorczości. Punkty w ramach tego kryterium przyznano projektom, których realizacja w sposób bezpośredni powinna przyczynić się do wzrostu zatrudnienia. Maksymalnie projekt może w ramach tego kryterium uzyskać 10 pkt.

Pierwszym etapem procesu wyboru projektów była weryfikacja całego portfela pod kątem kryterium spójności projektu ze strategią PDOW. W wyniku tej weryfikacji uznano, że wszystkie projekty (grupy projektów) PDOW w ramach portfela spełniają to kryterium. Odniesienie kluczowych projektów do celów Strategii PDOW przedstawia Rozdział 8 w zestawieniu tabelarycznym.

W drugim etapie, w celu uszeregowania projektów PDOW według ich znaczenia dla realizacji celów strategicznych PDOW, dokonano oceny punktowej na opisanych powyżej kryteriów. Projektom, w ramach poszczególnych kryteriów, przyznano punkty w przedziale od zera do maksymalnego pułapu określonego dla każdego kryterium. Różne pułapy maksymalnej punktacji odzwierciedlają wagę poszczególnych kryteriów. Po zsumowaniu punktów z poszczególnych kryteriów uzyskano ogólną ocenę punktową projektu. Na tej podstawie uszeregowano projekty wg ich znaczenia dla realizacji strategicznych celów PDOW, od najwyższej do najniższej punktacji, tworząc swoisty ranking projektów. Przyjmuje się, że projekty z czołówki tego rankingu powinny uzyskać najwyższy priorytet realizacyjny, w tym wskazanie do opracowania dokumentacji technicznej w ramach dofinansowania z programu POPT 2007 – 2013. Zestawienie portfela projektów kluczowych PDOW uszeregowanych wg powyższych zasad, wraz ze szczegółową punktacją zawiera Rozdział 7.

5. Zasady współpracy instytucjonalnej jednostek samorządu terytorialnego z terenu PDOW

Przeworsko-Dynowski Obszar Wsparcia (PDOW) wyznaczono w oparciu o Strategię Rozwoju Powiatu Przeworskiego i Rzeszowskiego, Strategię Rozwoju Turystyki Województwa Podkarpackiego, Strategie rozwoju poszczególnych gmin, Lokalny Program Rewitalizacji Miasta Dynów i Lokalny Program Rewitalizacji Miasta Przeworska, Plany odnowy miejscowości Hucisko Jawornickie i Manasterz, a także prowadzone badania i analizy przez pracowników naukowych Uniwersytetu Pedagogicznego w Krakowie, Państwowej Wyższej Szkoły Techniczno-Ekonomicznej w Jarosławiu, Wyższej Szkoły Społeczno-Gospodarczej w Przeworsku oraz opracowania naukowe dotyczące osadnictwa i rozwoju turystyki regionu.¹

PDOW nie ma statusu jednostki administracyjnej, nie posiada też osobowości prawnej. Istnienie PDOW należy rozpatrywać w kategoriach funkcjonalno – przestrzennych, jako dobrowolną formułę współpracy JST danego obszaru na rzecz realizacji wspólnych celów rozwojowych.

- **Umowa partnerstwa w ramach PDOW**

W dniu 13 marca 2014 r. samorzady tworzące Przeworsko-Dynowski Obszar Wsparcia zawarły umowę partnerstwa (dalej Umowę) dotyczącą realizacji projektu pn. „Zintegrowany Rozwój Przeworsko-Dynowskiego Obszaru Wsparcia” (dalej Projektu), współfinansowanego ze środków Unii Europejskiej, w ramach Programu Operacyjnego Pomoc Techniczna 2007-2013, w ramach „Konkursu dotacji na działania wspierające jednostki samorządu terytorialnego w zakresie planowania miejskich obszarów funkcjonalnych”, ogłoszonego przez Ministerstwo Rozwoju Regionalnego. Umowa określa zasady funkcjonowania Partnerstwa, zasady współpracy Lidera Projektu i Partnerów Projektu przy realizacji Projektu. Strony Umowy zobowiązują się do czynnego udziału i współpracy w realizacji Projektu. Strony upoważniają Lidera do ich reprezentowania w ramach Umowy. Umowa określa zadania Lidera, jako Koordynatora Projektu. Umowa określa zadania Partnerów, w szczególności zobowiązuje każdego z Partnerów do utworzenia Zespołu Projektowego w celu realizacji zadań Partnera. Umowa konstituuje ciało kolegialne – Radę Partnerów, do której każdy z Partnerów deleguje dwóch przedstawicieli. Umowa reguluje także zasady partycypacji Lidera i Partnerów w kosztach projektu (wkład własny JST) oraz określa prawo własności do produktów projektu. Funkcję Lidera pełni Powiat Przeworski. Zgodnie z zapisem

¹ Oficjalna Strona Projektu Zintegrowany Rozwój Przeworsko-Dynowskiego Obszaru Wsparcia – www.zrpdow.powiatprzeworsk.pl/index.php/partnerzy-projektu/16-o-projekcie

§ 4, ust. 4 Umowy, w zakresie realizacji Projektu, Lider jest podmiotem wszelkich praw i obowiązków wobec Instytucji Zarządzającej programem POPT 2007-2013.

- **Uregulowanie kontynuacji współpracy samorządów w ramach PDOW**

Umowa partnerstwa dotycząca realizacji projektu pn. „Zintegrowany Rozwój Przeworsko-Dynowskiego Obszaru Wsparcia”, zgodnie z zapisem § 8, ust. 9 obowiązuje w okresie realizacji Projektu oraz 5 lat od dnia zakończenia realizacji Projektu, tj. w przybliżeniu do II kwartału 2020 roku. Zapis ten zapewnia swego rodzaju ciągłość instytucjonalną i organizacyjną Przeworsko – Dynowskiego Obszaru Wsparcia po zakończeniu realizacji Projektu. Z racji braku podmiotowości i osobowości prawnej PDOW, nie można mówić o ciągłości prawnej sensu stricto. Należy rozważyć, czy przyjęta formuła współpracy JST w ramach PDOW oraz jej podstawa prawna (umowa partnerstwa) będą wystarczające w perspektywie do roku 2020. Rozważyć można zasadniczo dwa scenariusze:

- 1) Funkcjonowanie PDOW w oparciu o obecną formułę na mocy obowiązującej Umowy,
- 2) Usankcjonowanie współpracy samorządów PDOW poprzez przyjęcie jednej z form prawnych przewidzianych w Ustawie o samorządzie gminnym i odpowiednio Ustawy o samorządzie powiatowym.

Analizując drugi scenariusz należy stwierdzić, że obie ww. ustawy przewidują możliwość wykonywania zadań publicznych w drodze współpracy samorządów tego samego szczebla bądź różnych szczebli. Na gruncie obowiązujących przepisów można wyróżnić trzy formy takiej współpracy:

- 1) Porozumienie międzygminne lub porozumienie między powiatami,
- 2) Związek międzygminny lub związek powiatów,
- 3) Stowarzyszenie jednostek samorządu terytorialnego.

Z trzech powyższych form prawnych tylko jedna, tj. stowarzyszenie jest odpowiednia dla usankcjonowania współpracy samorządów różnego szczebla (powiatu i gmin), stąd dwie pozostałe formy nie są brane pod uwagę. Zgodnie z zapisami Ustawy o samorządzie gminnym stowarzyszenia JST tworzy się „w celu wspierania idei samorządu terytorialnego oraz obrony wspólnych interesów”. Forma ta jest adekwatna do koordynacji polityki rozwojowej grupy samorządów. Nie jest to natomiast forma rekomendowana do wspólnego wykonywania zadań publicznych.² Niedostatki w zakresie prawnych form współpracy

² I. Ratuszniak, Realizacja Zintegrowanych Inwestycji Terytorialnych w Polsce, Ekspertyza na zlecenie MRR, Wrocław 2013

samorządu zaowocowały projektem nowelizacji Ustawy o samorządzie gminnym, która dopuści tworzenie związków powiatowo-gminnych. Umożliwi to wspólną realizację zadań publicznych samorządom szczebla powiatowego i gminnego. Reasumując, samorzady tworzące Przeworsko – Dynowski Obszar Wsparcia mogą rozważyć zawiązanie Stowarzyszenia JST lub Związku Powiatowo – Gminnego.

Wybór jednej z ww. form prawnych współpracy samorządów nie jest obligatoryjny. Potwierdzają to wytyczne MIR (dawniej MRR) mówiąc, że przyjęcie mniej lub bardziej zinstytucjonalizowanej formy partnerstwa powinno być pochodną zakresu zadań, jakie partnerstwo będzie realizować, tj. na ile potrzebne będą:

- Wspólne mechanizmy wdrożeniowe,
- Wspólne mechanizmy decyzyjne,
- Wspólna reprezentacja.³

Przeworsko – Dynowski Obszar Wsparcia nie będzie najprawdopodobniej dysponował wspólnym budżetem, w przeciwieństwie do samorządów realizujących ZIT⁴ czy RIT⁵, nie musi, więc tworzyć skomplikowanych struktur. Stąd też uzasadnione może być pozostanie przy obecnej formule współpracy, na podstawie umowy partnerstwa. Należałoby jednak rozważyć doprecyzowanie jej zapisów, w formie aneksu, w następujących aspektach:

- 1) Przedmiot umowy,
- 2) Czas obowiązywania,
- 3) Ponoszenie wspólnych wydatków po zakończeniu realizacji Projektu,
- 4) Zasady podejmowania decyzji.

Ad 1) Umowa koncentruje się na etapie realizacji projektu. Mając na względzie termin obowiązywania umowy zakładać należy, że intencją Stron było także uregulowanie współpracy samorządów w ramach PDOW po zakończeniu realizacji Projektu. Wskazane jest dodanie stosownego zapisu mówiącego, że przedmiotem umowy jest także koordynacja oraz monitorowanie działań związanych z realizacją zapisów Strategii Rozwoju Gospodarczego Przeworsko – Dynowskiego Obszaru Wsparcia oraz Programu Rozwoju Gospodarczego Przeworsko – Dynowskiego Obszaru Wsparcia. W celu realizacji zadań monitoringu i ewaluacji należałoby ukonstytuować Komitet Monitorujący, o którym mówią oba dokumenty, lub powierzyć jego zadania Radzie Partnerów.

Ad2) Warto rozważyć, czy Umowa nie powinna obowiązywać do końca 2020 roku lub nieco dłużej, celem dokonania podsumowań na koniec okresu programowania.

³ na podst. Zasady realizacji Zintegrowanych Inwestycji Terytorialnych w Polsce, MRR, Warszawa 2013

⁴ Zintegrowane Inwestycje Terytorialne

⁵ Regionalne Inwestycje Terytorialne

Ad 3) Funkcjonowanie PDOW w formule umowy partnerskiej nie powinno generować znaczących wydatków bieżących, niemniej jednak takowe mogą się pojawić, np. koszty usług doradczych, koszty wspólnej promocji, itp. Odpowiedni zapis powinien sprecyzować zasady partycypacji Partnerów w tych wydatkach.

Ad 4) Umowa powinna doprecyzować zasady podejmowania decyzji w ramach partnerstwa. Dotychczasowa praktyka pokazuje, że w PDOW stosowana jest zasada dochodzenia do konsensusu. Stosowny zapis powinien to potwierdzić.

- **Uregulowanie wspólnej realizacji projektów w ramach PDOW**

Program Rozwoju Gospodarczego Przeworsko – Dynowskiego Obszaru Wsparcia zakłada realizację projektów partnerskich, polegających na współpracy dwóch lub więcej samorządów oraz ewentualnie także innych podmiotów, np. organizacji pozarządowych.

Wspólna realizacja projektów wiąże się z koniecznością uregulowania kluczowych kwestii, takich jak:

- Zasady reprezentowania „na zewnątrz”,
- Podział zadań w projekcie,
- Podział budżetu i określenie zobowiązań finansowych,
- Zasady współpracy i podejmowania decyzji, itp.

Obowiązująca Lidera i Partnerów Umowa w ramach PDOW nie może rozstrzygać szczegółowych kwestii dotyczących projektów, które będą realizowane w perspektywie do 2020 roku w różnym układzie instytucjonalnym. W zasadzie dla każdego projektu partnerskiego niezbędna będzie odrębna umowa partnerska.

Współpraca pomiędzy samorządami powinna być w tym względzie regulowana zgodnie z zapisami art. 74 Ustawy o samorządzie gminnym oraz art. 5 Ustawy o samorządzie powiatowym. Współpraca pomiędzy samorządami a innymi podmiotami realizowana może być na mocy art. 9 ust. 1 Ustawy o samorządzie gminnym oraz Art. 6 ust. 1 i 2 Ustawy o samorządzie powiatowym.

6. Opis przedsięwzięć inwestycyjnych realizowanych bądź planowanych do realizacji na terenie PDOW

Na rozwój społeczno – gospodarczy Przeworsko – Dynowskiego Obszaru Wsparcia wpływają nie tylko inwestycje realizowane i planowane do realizacji przez Jednostki Samorządu Terytorialnego należące do PDOW, ale również przedsięwzięcia inwestycyjne realizowane bądź planowane do realizacji ze szczebla krajowego i regionalnego lub znaczące przedsięwzięcia sektora prywatnego. Dlatego też dokonano przeglądu projektów inwestycyjnych, które w istotny sposób mogą wpływać na sytuację społeczno - gospodarczą PDOW oraz na potrzeby inwestycyjne obszaru.

- Projekty kluczowe

Nazwa projektu: Budowa autostrady A4 Rzeszów-Korczowa

Inwestor: Generalna Dyrekcja Dróg Krajowych i Autostrad, Oddział w Rzeszowie

Lokalizacja: inwestycja liniowa

Wpływ na gospodarkę PDOW:

Inwestycja w sposób radykalny poprawi zewnętrzną dostępność komunikacyjną terenu PDOW, w szczególności Przeworska i okolic, co powinno zaowocować wzrostem atrakcyjności inwestycyjnej tego obszaru. Można oczekiwać wzrostu aktywności inwestorów i powstawania miejsc pracy. Mieszkańcy uzyskają szybszy dojazd do Rzeszowa i innych miast wzdłuż autostrady A4, a w przyszłości także drogi S19 poprzez węzeł w Rzeszowie. Można także oczekiwać pozytywnego wpływu na rozwój turystyki. Inwestycja implikuje potrzebę kolejnych inwestycji drogowych pozwalających na połączenie istniejącej sieci drogowej z węzłami autostradowymi.

Nazwa projektu: Rewitalizacja linii kolejowej E-30 Kraków – Medyka

Inwestor: PKP Polskie Linie Kolejowe S.A.

Lokalizacja: inwestycja liniowa

Wpływ na gospodarkę PDOW:

Inwestycja w sposób znaczący zwiększy szybkość przejazdu pociągów, co powinno zaowocować wzrostem atrakcyjności tej formy podróżowania, wzrostem liczby pasażerów, wzrostem mobilności mieszkańców, spadkiem zatłoczenia dróg i spadkiem liczby wypadków na drogach. Inwestycja może także mieć wpływ na wzrost przewozów towarowych transportem kolejowym. Ta inwestycja przełoży się na poprawę dostępności komunikacyjnej zewnętrznej i wewnętrznej PDOW. Można także oczekiwać pozytywnego wpływu na rozwój

turystyki. Inwestycja implikuje potrzebę kolejnych inwestycji w zakresie infrastruktury dworcowej, parkingowej, itd.

Nazwa projektu: Rozbudowa drogi wojewódzkiej nr 835 Lublin – Biłgoraj – Sieniawa – Przeworsk – Kańczuga – Dynów – Grabownica Starzeńska

Inwestor: Podkarpacki Zarząd Dróg Wojewódzkich

Lokalizacja: inwestycja liniowa

Wpływ na gospodarkę PDOW:

Inwestycja w sposób znaczący poprawi zewnętrzną i wewnętrzną dostępność komunikacyjną terenu PDOW. Jest to obok drogi krajowej nr 4 i autostrady A4 kluczowy korytarz transportu drogowego PDOW. Można oczekiwać aktywizacji gospodarczej obszaru oraz wzrostu mobilności mieszkańców. Można także oczekiwać pozytywnego wpływu na rozwój turystyki.

Nazwa projektu: Budowa łącznika węzła Przeworsk z drogą krajową nr 4 w miejscowości Gwizdaj

Inwestor: Podkarpacki Zarząd Dróg Wojewódzkich

Lokalizacja: inwestycja liniowa

Wpływ na gospodarkę PDOW:

Inwestycja w sposób znaczący poprawi zewnętrzną i wewnętrzną dostępność komunikacyjną terenu PDOW. Teren pomiędzy autostradą A4 a drogą krajową nr 4 zostanie zaktywizowany gospodarczo. Można oczekiwać inwestycji w budownictwo mieszkaniowe, handel i usługi. Poprzez przejęcie części potoków ruchu z centrum Przeworska inwestycja pozytywnie wpłynie na jakość życia i aktywność gospodarczą w Przeworsku i okolicach.

- Inne istotne projekty

Nazwa projektu: Budowa Stacji Dializ z Poradnią Nefrologiczną w Przeworsku

Inwestor: DIAVERUM Polska Sp. z o.o. z siedzibą w Warszawie

Lokalizacja: Przeworsk, ul. Szpitalna

Wpływ na gospodarkę PDOW:

Mieszkańcy PDOW uzyskają dostęp do nowoczesnych usług medycznych w zakresie schorzeń nefrologicznych, które są bardzo rozpowszechnione, a ich leczenie jest długotrwałe. Inwestycja znacząco wzbogaci ofertę usług medycznych PDOW prowadząc do wzrostu

jakości życia mieszkańców. Inwestycja prywatna uzupełni ofertę placówek medycznych sektora publicznego. Powstaną ponadto nowe miejsca pracy.

Nazwa projektu: Budowa zakładu produkcji oleju diesel drugiej generacji

Inwestor: Zielona Energia Sp. z o.o. z siedzibą w Leżajsku

Lokalizacja: Tryńcza

Wpływ na gospodarkę PDOW:

Inwestycja podniesie ocenę innowacyjności gospodarki PDOW i wpisze się w wizerunek obszaru dbającego o środowisko. Inwestycja wygeneruje popyt na surowce roślinne, co jest ważne dla mieszkańców PDOW zatrudnionych w rolnictwie. Powstaną ponadto nowe miejsca pracy.

7. Kluczowe projekty realizujące strategiczne cele PDOW

Celem opracowania Programu Rozwoju Gospodarczego Przeworsko-Dynowskiego Obszaru Wsparcia jest, co do zasady, operacjonalizacja wizji i celów strategicznych określonych w Strategii PDOW, poprzez zdefiniowanie projektów do realizacji na poziomie operacyjnym.

Proces definiowania projektów do Programu PDOW rozpoczął się jeszcze w trakcie prac nad Strategią PDOW. Samorządy tworzące PDOW zgłaszały podpozycje projektów, które wpisywały się w kierunki działań nakreślone w Strategii PDOW. Propozycje te były analizowane przez zespół autorski Programu PDOW, jak również poddane analizie i dyskusji podczas spotkania warsztatowego, które odbyło się 5 września 2014 r. w Przeworsku. Wśród propozycji projektów były projekty inwestycyjne i nie inwestycyjne. Różna też była skala zgłaszanych projektów oraz stopień ich integracji. Analizując potrzeby i zamierzenia poszczególnych samorządów autorzy programu zaproponowali uwzględnienie w programie kilku zintegrowanych, ponadlokalnych projektów w obszarze turystyki. Było to działanie zbieżne z oczekiwaniami samorządów PDOW wyrażonymi choćby w trakcie konsultacji społecznych Strategii PDOW, czy też wspomnianych warsztatów. Część zgłaszanych propozycji projektów miała charakter projektów indywidualnych, ale istotnych z punktu widzenia rozwiązywania problemów PDOW. Na ich bazie zapisano w Programie PDOW grupy (obszary) projektów kluczowych stanowiących tzw. wiązkę małych projektów. W przypadku projektów z obszaru turystyki, ze względu na ich szczególne znaczenie dla obszaru, wykazano je jako indywidualne projekty kluczowe, nawet pomimo ich stosunkowo niewielkiej wartości. Większość projektów kluczowych ma jednak wartość powyżej 1 mln. złotych, a największe z nich są szacowane na kilkadziesiąt milionów złotych.

Projekty realizujące strategiczne cele PDOW zostały zweryfikowane pod względem ich spójności z zapisami Strategii PDOW. Dokonano także oceny ich znaczenia dla realizacji Strategii PDOW, poprzez ocenę punktową, zgodnie z zasadami i wg kryteriów opisanych w Rozdziale 4. Portfel kluczowych projektów PDOW uszeregowany wg znaczenia projektu dla realizacji celów strategicznych PDOW oraz szczegółową ocenę punktową przedstawiają poniższe zestawienia. Przyjmuje się, że projekty z czołówki tego rankingu powinny uzyskać najwyższy priorytet realizacyjny. Projekty niżej notowane w tym zestawieniu także są spójne z celami Strategii PDOW i mają za zadanie rozwiązać rzeczywiste problemy obszaru. Niemniej jednak, w sytuacji funkcjonowania w oparciu o ograniczone zasoby i fundusze niezbędne jest określenie priorytetów. Decyzje o realizacji projektów nie uznanych za priorytetowe będą podejmowane przez poszczególne samorządy PDOW w perspektywie strategicznej do 2020 roku, z uwzględnieniem sytuacji budżetu poszczególnych samorządów, aktualnej dostępności źródeł finansowania zewnętrznego oraz aktualnych uwarunkowań wewnętrznych i zewnętrznych.

Tabela 4 Zestawienie projektów planowanych do realizacji, w kolejności wg łącznej oceny punktowej

Lp.	Nazwa projektu	Krótki opis, cel i planowane efekty projektu	Obszar realizacji	Szacunkowa wartość projektu	Planowany termin realizacji	Suma punktów
1)	Modernizacja zabytkowej linii kolei wąskotorowej Przeworsk-Dynów wraz z infrastrukturą towarzyszącą	Przeworska Kolej Dojazdowa- wąskotorowa linia kolejowa łącząca Przeworsk i Dynów o długości 46192 mb (wraz z linią dodatkową 52324 mb), biegnąca doliną rzeki Mlecзки. Kolejka o szerokości torowiska 750mm została wybudowana w latach 1885-1904. Celem projektu jest poprawa istniejących powiązań komunikacyjnych regionu, wzrost atrakcyjności inwestycyjnej PDOW i regionu poprzez realizację projektu ukierunkowanego na zwiększenie bezpieczeństwa ruchu kolejowego oraz jakości i efektywności przewozów kolejowych, poprawa warunków prowadzenia działalności gospodarczej, wzrost znaczenia kultury i turystyki, jako czynnika stymulującego rozwój społeczno-gospodarczy PDOW, wydłużenie sezonu turystycznego, wyrównanie zapóźnień dotyczących infrastruktury przy zabytkach poprzez rewitalizację i zachowanie dziedzictwa kulturowego. Planowane efekty: 1. Odbudowa - remont linii kolejowej Przeworsk-Dynów na dł. 52324 mb, remont obiektów inżynierskich- a)mosty-27szt., przepusty-102 szt., wiadukty-8szt., tunel długości 670mb- 1szt., remont budynków stacyjnych - 4 szt., remont budynków parowozowni- 2 szt., remont budynków magazynowych itp.	Powiat Przeworski	20 000 000	2014 - 2018	35

Lp.	Nazwa projektu	Krótki opis, cel i planowane efekty projektu	Obszar realizacji	Szacunkowa wartość projektu	Planowany termin realizacji	Suma punktów
2)	Szlakiem zespołów pałacowo - parkowych Przeworska i okolic	Projekt obejmuje opracowanie dokumentacji technicznej, wyznaczenie szlaku turystycznego wraz z oznaczeniem oraz inwestycje mające na celu rewitalizację zespołów pałacowo – parkowych. Projekt obejmuje między innymi rewitalizację zespołu pałacowo – parkowego w Przeworsku, rewitalizację parku w miejscowości Urzejowice, zagospodarowanie zespołu zamkowo-parkowego w Dąbrówce Starzeńskiej, rewitalizację Zespołu Dworskiego w Krzeczowicach, rewitalizację drugiej części zespołu parkowo - pałacowego w Zarzeczcu, budowę infrastruktury turystycznej i remont zabytków na terenie Miasta Dynów, rewitalizacja zespołu podworskiego w Siennowie, rewitalizację zespołu pałacowo – parkowego w Gaci. Projekt bazował będzie na wykorzystaniu endogenicznego potencjału PDOW w postaci zachowanych zespołów pałacowo – parkowych. Efektem realizacji projektu będzie zwiększenie atrakcyjności turystycznej i rozwój społeczno – gospodarczy PDOW w wyniku zwiększonego ruchu turystycznego. Realizacja inwestycji przyczyni się dodatkowo do: rozbudowy lokalnej bazy turystycznej i okołoturystycznej, rozwoju agroturystyki, w tym budowy infrastruktury wypoczynkowej wzdłuż przebiegu szlaku.	Przeworsko Dynowski Obszar Wsparcia	30 000 000	2015-2020	27

Lp.	Nazwa projektu	Krótki opis, cel i planowane efekty projektu	Obszar realizacji	Szacunkowa wartość projektu	Planowany termin realizacji	Suma punktów
3)	Budowa sieci tras rowerowych i pieszych wraz z niezbędną infrastrukturą	<p>Projekt pn. Szlak rowerowy - Skarby Przeworsko Dynowskiego Obszaru Wsparcia. Celem projektu jest: budowa infrastruktury turystycznej, stworzenie atrakcyjnych warunków do rekreacji i aktywnego trybu życia, zapewnienie warunków do bezpiecznego uprawiania turystyki rowerowej i pieszej, ułatwienie dostępu do atrakcji turystycznych położonych wzdłuż szlaku rowerowego, zwiększenie atrakcyjności turystycznej i krajoznawczej PDOW, rozwój aktywnych form spędzania wolnego czasu oraz popularyzacja zdrowego trybu życia. Projekt obejmuje opracowanie dokumentacji technicznej, wyznaczenie i budowę szlaku turystycznego wraz z oznaczeniem i niezbędną infrastrukturą (ławkami, stojakami na rowery i drogowskazami służącymi do oznakowania tras, tarasami widokowymi, wiatami rekreacyjnymi, miejscami pod małą gastronomię, stojakami na rowery). Projekt zakłada budowę nowych ścieżek rowerowych oraz przebudowę już istniejących odcinków. Trasa przebiegać będzie przez tereny PDOW, w tym np. wzdłuż sieci rzek (Mlecza, Wisłok i San) oraz dróg leśnych. Ścieżka połączy atrakcje turystyczne - najcenniejsze zabytki, atrakcyjne miejsca i urokliwe zakątki położone w PDOW (w tym: linia kolejki wąskotorowej, zespoły pałacowo – parkowe, obiekty sakralne). Szlak rowerowy stanowić będzie jedną z atrakcji turystycznych PDOW. Projekt bazował będzie na wykorzystaniu istniejącego potencjału PDOW, w tym: naturalnych walorów krajoznawczo-turystycznych i przyrodniczych. Wytyczona ścieżka spełniać będzie m.in. funkcje: krajoznawcze, rekreacyjne, komunikacyjne. Efektem realizacji projektu będzie zwiększenie atrakcyjności turystycznej poprzez powstanie rozpoznawalnego produktu turystycznego i rozbudowę lokalnej bazy turystycznej i okołoturystycznej. Projekt zaowocuje rozwojem społeczno – gospodarczym PDOW w wyniku zwiększonego ruchu turystycznego.</p>	Przeworsko Dynowski Obszar Wsparcia	18 000 000	2015-2020	25

Lp.	Nazwa projektu	Krótki opis, cel i planowane efekty projektu	Obszar realizacji	Szacunkowa wartość projektu	Planowany termin realizacji	Suma punktów
4)	Aktywizacja zawodowa osób bezrobotnych zamieszkałych na terenie PDOW	Projekt ma na celu wsparcie osób bezrobotnych, biernych zawodowo i poszukujących pracy, nabycia doświadczenia zawodowego, nabycia lub dostosowania do potrzeb rynku pracy kwalifikacji zawodowych i kompetencji, a także zapewnienie wsparcia psychologiczno-doradczego. Zakłada się także wsparcie finansowe samozatrudnienia.	Przeworsko Dynowski Obszar Wsparcia	b.d.	2015-2020	24
5)	Skomunikowanie Zarzecza z siecią dróg wojewódzkich poprzez remont dróg łączących z Bystrowicami z drogą wojewódzką 880, Żurawiczkami – Urzejowicami – drogą wojewódzką 835, Krzeczowicami – Żuklinem z drogą wojewódzką 881	P 1 617R Kańczuga - Jarosław 0+000 ÷ 6+450 odcinek Kańczuga – Roźniatów wraz z przebudową mostu (Psi Młynek), P 1 605R Urzejowice – Krzeczowice - Siennów (DW 880) w km 0+550 ÷ 7+300) wraz z przebudową mostu w Urzejowicach, Krzeczowicach i przebudową skrzyżowania w Żurawiczkach, P 1 619R Zarzecze -Pełnatycze 0+000 ÷ 3+225 wraz z przebudową mostu, P 1 604R Żurawiczki – Zarzecze w km 0+ 000 ÷ 0+900 (Żurawiczki) i w km 1+700 ÷ 2+960,	Gmina Zarzecze, Gmina Przeworsk, Miasto i Gmina Kańczuga	17 500 000	2016-2017	22
6)	Budowa sieci informacji turystycznej w gminach (wraz z promocją turystyczną)	Adaptacja pomieszczeń dla potrzeb Sieci Centrum Informacji Turystycznej, wyposażenie centrum informacji, materiały promocyjne i wystawiennicze.	Przeworsko Dynowski Obszar Wsparcia	900 000	2016 - 2019	21

Lp.	Nazwa projektu	Krótki opis, cel i planowane efekty projektu	Obszar realizacji	Szacunkowa wartość projektu	Planowany termin realizacji	Suma punktów
7)	Tworzenie warunków dla rozwoju sektora przedsiębiorstw poprzez uzbrojenie terenów inwestycyjnych	Przygotowanie terenów inwestycyjnych w celu stworzenia warunków dla zwiększenia atrakcyjności inwestycyjnej PDOW, pozyskania inwestorów oraz stworzenia nowych miejsc pracy. W ramach projektu planuje się uzbrojenie terenów inwestycyjnych w rejonie Gminy Miejskiej Przeworsk i Gminy Przeworsk, które obejmują w szczególności nieruchomości zlokalizowane w rejonie ulicy Pod Chałupkami, Gorliczyńskiej i miejscowości Świętoniowa, Gniewczyna Łańcucka, Gniewczyna Tryniecka oraz w rejonie ulicy Lwowskiej w Przeworsku.	Gmina Miejska Przeworsk, Gmina Przeworsk	34 700 000	2015-2020	20
8)	Rozwijanie walorów turystycznych PDOW poprzez udostępnienie walorów historycznych ze szczególnym uwzględnieniem odkryć archeologicznych określanych pojęciem „kultura przeworska”	W ramach projektu planowane jest: 1. Utworzenie w Muzeum w Przeworsku stałej ekspozycji odkryć archeologicznych dokonanych na terenie Gminy Gać (eksponaty pozyskane podczas badań archeologicznych); 2. Utworzenie w budynku Uniwersytetu Ludowego w Gaci sali multimedialnej (prezentacja z zakresu archeologii ze szczególnym uwzględnieniem „kultury przeworskiej”); 3. Wytyczenie i oznakowanie tras turystycznych; 4. Współpraca z UJ w zakresie realizacji dalszych badań na terenie Gminy Gać (teren odkryć profesora Karola Hadaczka); 5.Nawiązanie współpracy z europejskimi uniwersytetami realizującymi badania archeologiczne dotyczące „kultury przeworskiej” (w szczególności uniwersytety niemieckie); 6. Prowadzenie warsztatów archeologicznych dla turystów, młodzieży szkolnej zainteresowanej archeologią; 7. Odtworzenie osady z okresu „kultury przeworskiej”	Przeworsko Dynowski Obszar Wsparcia	b.d.	2014–2017	19

Lp.	Nazwa projektu	Krótki opis, cel i planowane efekty projektu	Obszar realizacji	Szacunkowa wartość projektu	Planowany termin realizacji	Suma punktów
9)	Rewaloryzacja terenów zabytkowych Starego Miasta Przeworska	Przebudowa nawierzchni płyty rynku wraz z przebudową infrastruktury technicznej (w tym: wod.-kan., energetycznej, kanalizacji deszczowej i teletechniczne), terenów zielonych, instalacją kiosku multimedialnego, monitoringiem oraz instalacją elementów małej architektury.	Gmina Miejska Przeworsk	9 280 000	2017 - 2020	15
10)	Rewaloryzacja drewnianej architektury dawnej skansenu „PASTEWNIK”	Remont istniejących budynków drewnianych wchodzących w skład skansenu, modernizacja dróg i ścieżek, zagospodarowanie starorzecza rzeki Mlecza w obrębie skansenu wraz z budową mostków i kładek, rozbudowa bazy miejsc noclegowych o nowe obiekty przeniesione na teren skansenu.	Gmina Miejska Przeworsk, teren kompleksu skansenu „PASTEWNIK” oraz Muzeum w Przeworsku	3 800 000	2016-2020	15
11)	Rewaloryzacja zabytkowych fortyfikacji obronnych starego miasta Przeworska	Celem projektu jest przywrócenie dawnych wartości i wyglądu murów obronnych i baszt wchodzących w skład systemu obronnego miasta Przeworska, odtworzenie nieistniejących elementów i baszt fortyfikacji miejskich.	Gmina Miejska Przeworsk	8 000 000	2016-2020	15
12)	Rewaloryzacja zabytkowych budynków należących do zasobów Gminy Miejskiej Przeworsk	Celem projektu jest przywrócenie dawnych wartości i wyglądu budynków stanowiących własność Miasta Przeworska.	Gmina Miejska Przeworsk	5 500 000	2016 – 2020	15

Lp.	Nazwa projektu	Krótki opis, cel i planowane efekty projektu	Obszar realizacji	Szacunkowa wartość projektu	Planowany termin realizacji	Suma punktów
13)	Budowa infrastruktury turystycznej i remont zabytków na terenie Miasta Dynów	<p><u>Opis projektu:</u> opracowanie dokumentacji technicznej, budowa i wyposażenie ścieżek rowerowych nad rzeką San wraz z ich wyposażeniem (oznakowanie, stojaki na rowery, tablice informacyjne, kosze, ławki, miejsca postojowe i odpoczynku wyposażone w miejsca ogniskowe itp.), umocnienie i regulacja brzegów rzeki San na odcinkach tego wymagających, remont zabytkowego dworca kolejki wąskotorowej (obejmujący całą zabytkową infrastrukturę kolejową na terenie Miasta Dynów), budowa parkingów. Cele: zwiększenie atrakcyjności turystycznej regionu, zwiększenie dochodów z turystyki regionu, ochrona dziedzictwa kulturowego regionu. Realizacja projektu przyczyni się do ożywienia społeczno – gospodarczego miasta i regionu. Planowane efekty: rozwój turystyki i kultury, poprawa estetyki przestrzennej miasta i jakości życia mieszkańców.</p>	Miasto Dynów	10 000 000	2015-2020	15

Lp.	Nazwa projektu	Krótki opis, cel i planowane efekty projektu	Obszar realizacji	Szacunkowa wartość projektu	Planowany termin realizacji	Suma punktów
14)	Wykorzystanie potencjału wód mineralnych i leczniczych	Wykorzystanie wód mineralnych i leczniczych przyczyni się do rozwoju turystyki uzdrowiskowej ze względu na znajdujące się na terenie Gminy Hyżne (Szklary-Kwotynia) źródło wody mineralnej siarczkowej i siarczkowo-chlorkowo-sodowej wykorzystywanej do celów leczniczych i bogate zadrzewienie terenu, które stanowią naturalne dziedzictwo i bogactwo regionu. Do dalszych środków leczniczych zaliczyć należy oprócz klimatu podgórskiego i solanek siarczkowych peloidy, bogate pokłady borowiny leczniczej, służące do kąpeli, zawiązań i tamponów borowinowych. Unikalne walory przyrodniczo-krajobrazowe i obecność wody siarczkowej świadczą o możliwościach rozwoju regionu pod kątem turystyki zdrowotnej i rekreacyjnej oraz lecznictwa uzdrowiskowego, co poprawi jakość życia mieszkańców i przyspieszy tempo rozwoju społeczno-gospodarczego. Budowa rozlewni wód i ośrodka leczniczo wypoczynkowego przyczyni się do zwiększenia atrakcyjności regionu, powstaną nowe miejsca pracy, a tym samym podniesie się poziom życia mieszkańców.	Gmina Hyżne wieś Szklary	3 000 000	2015-2017	15
15)	Doskonalenie oferty edukacyjnej przedszkoli i szkół podstawowych oraz gimnazjów na terenie PDOW	Projekt ma na celu zapewnienie u dzieci właściwego rozwoju umiejętności i kompetencji odpowiadających na potrzeby współczesnego świata. Działania ukierunkowane będą między innymi na podnoszenie jakości edukacji szkolnej i przedszkolnej oraz dostosowanie jej do rzeczywistych potrzeb odbiorców usług, w tym w zakresie realizacji zajęć specjalistycznych i wspierających, kształtujących rozwój dzieci i ich kluczowych kompetencji, a także wsparcie tworzenia nowych miejsc przedszkolnych, programów stypendialnych itp.	Przeworsko Dynowski Obszar Wsparcia	b.d.	2015-2020	13

Lp.	Nazwa projektu	Krótki opis, cel i planowane efekty projektu	Obszar realizacji	Szacunkowa wartość projektu	Planowany termin realizacji	Suma punktów
16)	Rewaloryzacja centrum Sieniawy: zabytkowego Kościoła pw. Jana Chrzyciciela, dzwonnicy oraz unikatowego ogrodzenia wraz z przebudową mini-dworca autobusowego	Projekt obejmuje prace konserwatorsko – remontowe zabytkowych obiektów zespołu kościelnego (budynku kościoła, dzwonnicy, ogrodzenia i terenu wewnątrz kompleksu ora przebudowa budynku dworca, parkingu oraz placu manewrowego. Ochrona dziedzictwa narodowego w postaci zabytkowego kompleksu kościelnego, poprawa estetyki miasta, podniesienie standardów obsługi oraz bezpieczeństwa komunikacyjnego mieszkańców oraz przyjezdnych.	Sieniawa	5 000 000	2016-2019	13
17)	Wzmocnienie lokalnych instytucji otoczenia biznesu	Projekt ma na celu wzrost jakości usług świadczonych przez Instytucje Otoczenia Biznesu oraz stworzenie oferty usług adekwatnych do zidentyfikowanych potrzeb podmiotów gospodarczych prowadzących działalność na terenie PDOW	Przeworsko Dynowski Obszar Wsparcia	b.d.	2015-2020	12
18)	Budowa centralnego dworca osobowego oraz sieci komunikacyjnej dla terenu powiatu przeworskiego	Budowa dworca przesiadkowego komunikacji samochodowej, wyznaczenie tras komunikacyjnych na terenie powiatu, budowa i wyposażenie przystanków na terenie powiatu	Powiat Przeworski	5 500 000	2015 -2020	12
19)	Rozwój sieci gospodarstw agroturystycznych	Projekt ma charakter komplementarny do projektu pn. Szlakiem zespołów pałacowo - parkowych PDOW oraz Szlak rowerowy - Skarby Przeworsko Dynowskiego Obszaru Wsparcia. W efekcie realizacji ww. projektów nastąpi poprawa atrakcyjności turystycznej obszaru, co przełoży się na zwiększony ruch turystyczny, co będzie czynnikiem rozwoju agroturystyki w Regionie.	Przeworsko Dynowski Obszar Wsparcia	b.d.	2015-2020	11
20)	Tworzenie sieci współpracy w formie inicjatyw klastrowych	Projekt ma na celu tworzenie sieci współpracy i powiązań gospodarczych między podmiotami zainteresowanymi rozwojem działalności w obszarze zidentyfikowanych obszarów aktywności gospodarczej	Przeworsko Dynowski Obszar Wsparcia	b.d.	2015-2020	10

Lp.	Nazwa projektu	Krótki opis, cel i planowane efekty projektu	Obszar realizacji	Szacunkowa wartość projektu	Planowany termin realizacji	Suma punktów
21)	Budowa zbiornika rekreacyjnego wraz z zagospodarowaniem starorzecza Sanu w miejscowości Pigany	Przebudowa istniejącego zbiornika pokopalnianego w zbiornik rekreacyjno – wypoczynkowy z zapleczem sportowym, socjalno – gastronomicznym, biwakowym. Utworzenie na istniejącym starorzeczu Sanu zbiornika dla rekreacyjnego wędkowania dla pasjonatów tego rodzaju wypoczynku, zachowanie jego naturalnych walorów. Ochrona gatunkowa unikalnej roślinności wodnej i ptactwa. Zwiększenie atrakcyjności regionu, zapewnienie bezpiecznego wypoczynku nad wodą, aktywna ochrona gatunkowa flory i fauny, uaktywnienie organizacji pozarządowych do inicjowania różnych form wypoczynku.	Gmina Sieniawa, Pigany	3 000 000	2018-2020	10
22)	Budowa przystani kajakowej na terenie Miasta Dynów	Opracowanie dokumentacji technicznej, budowa przystani kajakowej wyposażonej w keję przeznaczoną do cumowania kajaków, parking umożliwiający pozostawienie samochodów, miejsca do wypoczynku (plaże, boisko do siatkówki plażowej, miejsce ogniskowe, ławki, stoły do biwakowania, kosze, stojaki na rowery, itp.. Cele: Realizacja projektu przyczyni się do ożywienia społeczno – gospodarczego miasta. Planowane efekty: Rozwój turystyki i kultury, poprawa estetyki przestrzennej miasta i jakości życia mieszkańców.	Miasto Dynów	3 000 000	2015-2020	10
23)	Zachowanie i ochrona cmentarzy wojennych na terenie gminy Tryńcza	Przeprowadzenie prac remontowo – konserwatorskich Cmentarzy Wojennych i zabytków położonych na terenie gminy Tryńcza.	Gmina Tryńcza	b.d.	2015-2020	10
24)	Rewaloryzacja obiektów zabytkowych z terenu Powiatu Przeworskiego będących własnością jednostek samorządowych	Poprawa stanu technicznego i wizualnego poszczególnych obiektów zabytkowych. Celem jest zachowanie dziedzictwa kulturowego, wzrost atrakcyjności poszczególnych zabytków oraz terenów przyległych. Wzrost atrakcyjności turystycznej i rekreacyjnej poszczególnych miejscowości i całego rejonu powiatu.	Powiat Przeworski	50 000 000	2015-2020	10

Lp.	Nazwa projektu	Krótki opis, cel i planowane efekty projektu	Obszar realizacji	Szacunkowa wartość projektu	Planowany termin realizacji	Suma punktów
25)	Rewitalizacja Budynku szynku w Białobokach	Celem przedsięwzięcia jest rewitalizacja zabytkowego budynku położonego w centrum wsi Białoboki, udostępnienie budynku mieszkańcom, stowarzyszeniom realizującym zadania statutowe na terenie gminy.	Gmina Gać, Białoboki	250 000	2016-2020	10
26)	Rewitalizacja budynku Uniwersytetu Ludowego w Gaci wraz z zagospodarowaniem ogrodu	Celem przedsięwzięcia jest adaptacja pomieszczeń budynku uniwersytetu celem przystosowania do utworzenia tam centrum multimedialnego prezentującego z zakresu archeologii ze szczególnym uwzględnieniem okresu „kultury przeworskiej”	Gmina Gać, Gać	3 000 000	2015-2020	10
27)	Rewitalizacja zabytkowego spichlerza	Zabytkowy spichlerz z XVII w. jest wpisany do rejestru zabytków i stanowi unikatową budowlę, która uległa zniszczeniu w wyniku pożaru w 1973 r. Cel: Odbudowa zniszczonego spichlerza na cele usługowo-handlowe z zachowaniem charakteru zabytkowego. Efekty: Nowe miejsca pracy oraz zachowanie cennego zabytku dla nowego pokolenia.	Miasto Sieniawa	12 mln zł	2018-2020	10
28)	Rewitalizacja bastionów obronnych	Zabytkowe bastiony stanowią część fortyfikacji obronnej Sieniawy (wpisane do rejestru zabytków). Cel: w zachowanej części po dokonaniu rewitalizacji powstałoby miejsce spotkań młodzieży i prezentacji twórczości artystycznej. Efekty: promocja miasta Sieniawy i rozwój artystyczny młodzieży.	Miasto Sieniawa	3 mln zł	2018-2020	10
29)	Rewitalizacja centrów miast wchodzących w skład PDOW	Zakres projektu wynikać będzie z zapisów Lokalnych Programów Rewitalizacji	Przeworsko Dynowski Obszar Wsparcia	b.d.	2015-2020	9

Lp.	Nazwa projektu	Krótki opis, cel i planowane efekty projektu	Obszar realizacji	Szacunkowa wartość projektu	Planowany termin realizacji	Suma punktów
30)	Rozwój grup producenckich w branży przetwórstwa rolno - spożywczego	Tworzenie grup producenckich. Projekt ma na celu integrację poziomą rolników, jak i integrację pionową producentów rolnych z odbiorcami, m.in. poprzez dostosowanie do wymogów rynkowych procesu produkcyjnego i produktów producentów, wspólnego wprowadzania towarów do obrotu, centralizacji sprzedaży i dostawy do odbiorców hurtowych.	Przeworsko Dynowski Obszar Wsparcia	b.d.	2015-2020	8
31)	Zagospodarowanie zbiorników wodnych po wydobyciu kruszyw	Stworzenie terenu rekreacyjnego poprzez odpowiednie przystosowanie zbiorników wodnych oraz budowa, m.in. ścieżki rowerowej wzdłuż drogi powiatowej, pól namiotowych i infrastruktury towarzyszącej	Gniewczyna Łańcucka – „Zakręcie”	b.d.	2016–2018	8
32)	Zagospodarowanie gruntów w okolicy zbiornika wodnego w Dylągówce	Rozbudowa kompleksu sportowego przy kąpielisku w Dylągówce wraz ze ścieżką rowerową prowadzącą do tego kompleksu. Stworzenie działek rekreacyjnych z polami biwakowymi, namiotowymi i parkingiem ze stojakami na rowery. Budowa boiska do siatki plażowej przy zbiorniku wodnym wraz z wypożyczalnią sprzętu wodnego – rowerki wodne. Stworzenie miejsc ogniskowych, grillowych ze stołami i ławkami biwakowymi, a także infrastruktury wypoczynkowej z zapleczem socjalno-gastronomicznym. Zagospodarowanie gruntów w Dylągówce przyczyni się do wzrostu atrakcyjności wsi Dylągówka, zapewni bezpieczny wypoczynek nad wodą z możliwością spędzenia czasu na czystym powietrzu obcując z nieskażoną przyrodą. Podniesie rangę turystyczną terenu wsi. Wpłynie na rozwój wielu elementów usług turystycznych służących podniesieniu atrakcyjności gospodarczej i społecznej terenu Gminy Hyżne i pobudzenia na nim działalności turystycznej.	Gmina Hyżne – Dylągówka	2 000 000	2015 - 2020	8
33)	Budowa spływu kajakowego na rzece San	Budowa spływu kajakowego tj. przystani kajakowych, sprzętu oraz infrastruktury towarzyszącej w celu rozwoju turystyki i rekreacji na terenie gminy.	Ubieszyn	b.d.	2016–2018	8

Lp.	Nazwa projektu	Krótki opis, cel i planowane efekty projektu	Obszar realizacji	Szacunkowa wartość projektu	Planowany termin realizacji	Suma punktów
34)	Remont i rozbudowa Hotelu Sportowego w Dylągówce	Celem projektu jest: rozszerzenie miejscowej bazy noclegowej, poprawa wizerunku i funkcjonowania obiektu noclegowego, zwiększenie liczby miejsc noclegowych w istniejącym hotelu, poszerzenie oferty i zakresu realizowanych usług, wzrost liczby odbiorców usług (sportowcy, klienci biznesowi, turyści aktywni), wykorzystanie potencjału obiektu i jego lokalizacji, w celu stworzenia z niego komfortowego miejsca dla wypoczynku, podniesienie konkurencyjności firmy na rynku usług turystycznych poprzez rozbudowę, przebudowę i remont, wzrost atrakcyjności wsi pod względem turystycznym, wpływ na rozwój przedsiębiorczości na terenie gminy.	Gmina Hyżne, Dylągówka	1 500 000	2015-2020	8
35)	Utworzenie podziemnej trasy turystycznej poprzez odtworzenie zabytkowych piwnic i korytarzy	Projekt ma na celu przywrócenie świetności istniejących piwnic i korytarzy podziemnych, wykonanie nowych korytarzy w celu połączenia z istniejącymi tworząc jednolitą trasę podziemną	Gmina Miejska Przeworsk, Rejon Starego Miasta	4 500 000	2016 – 2020	8
36)	Poprawa stanu infrastruktury komunikacyjnej w obrębie rzeki San i zabytkowego dworca kolejki wąskotorowej	Projekt zakłada remont dróg i chodników w rejonie rzeki San i zabytkowego dworca kolejki wąskotorowej. Przyczyni się to zwiększenia atrakcyjności turystycznej i rekreacyjnej Miasta Dynów. Projekt poprawi komunikację oraz zwiększy bezpieczeństwo na terenach rekreacyjnych Dynowa.	Gmina Miasto Dynów	2000000	2015-2020	8

Lp.	Nazwa projektu	Krótki opis, cel i planowane efekty projektu	Obszar realizacji	Szacunkowa wartość projektu	Planowany termin realizacji	Suma punktów
37)	Budowa parkingu niedaleko stacji PKP i zbiornika wodnego w Łopuszce Małej	Budowa parkingu, obszaru miejsc postojowych dla odwiedzających region. Celem projektu jest: zwiększenie komunikacyjności, dostępności miejsc o wysokich walorach turystycznych poprzez budowę zaplecza technicznego w postaci parkingu w okolicach zbiornika wodnego i stacji PKP w m. Łopuszka Mała. W efekcie oczekuje się zwiększenia liczby odwiedzających, turystów, osób pragnących spędzić wolny czas na łonie natury, rozbudowa infrastruktury technicznej, zagospodarowanie wolnej przestrzeni pod cele publicznej działalności, rozwój usług turystycznych, zwiększanie zainteresowania posiadanymi zasobami.	m. Łopuszka Mała, gmina Kańczuga	200 000	2015-2020	6
38)	Budowa promenady w mieście Dynów	Projekt obejmuje: opracowanie dokumentacji technicznej, budowę promenady nad rzeką San, umocnienie na całej długości planowanej promenady brzegu rzeki (od ul. Łaziennej do plaży na zakręcie), wyposażenie planowanego obiektu w małą architekturę tj. ławki, kosze, tablice informacyjne itp.), budowa oświetlenia. Realizacja projektu przyczyni się do ożywienia społeczno – gospodarczego miasta. <u>Planowane efekty:</u> rozwój turystyki, poprawa estetyki przestrzennej miasta i jakości życia mieszkańców.	Gmina Miasto Dynów	1800000	2015-2020	6
39)	Rozwój infrastruktury zdrowotnej	Projekt ma na celu dostosowanie infrastruktury ochrony zdrowia do zachodzących zmian demograficznych i epidemiologicznych poprzez podejmowanie działań w zakresie poprawy bazy lokalowej oraz wyposażenie podmiotów leczniczych, w tym w odpowiednią aparaturę medyczną oraz specjalistyczny i wysokospecjalistyczny sprzęt medyczny.	Przeworsko Dynowski Obszar Wsparcia	b.d.	2015-2020	5

Lp.	Nazwa projektu	Krótki opis, cel i planowane efekty projektu	Obszar realizacji	Szacunkowa wartość projektu	Planowany termin realizacji	Suma punktów
40)	Rozwój infrastruktury społecznej	Rozwój infrastruktury społecznej ma na celu poprawę dostępności i jakości świadczonych usług społecznych poprzez rozwój infrastruktury przeznaczonej dla: osób starszych, niepełnosprawnych, w tym również osób cierpiących na przewlekłe choroby i ich rodzin, rodzinnych domów pomocy społecznej, placówek opiekuńczo-wychowawczych, świetlic środowiskowych, ośrodków wsparcia i innych.	Przeworsko Dynowski Obszar Wsparcia	b.d.	2015-2020	5
41)	Rozwój gospodarki wodno- ściekowej	Rozwój gospodarki wodno-ściekowej ma na celu przygotowanie i realizację rozwiązań w zakresie gospodarki wodno-ściekowej. Projekt obejmuje: 1. Inwestycje dotyczące budowy oczyszczalni ścieków, kanalizacji ściekowej i systemów gospodarki ściekowej z uwzględnieniem indywidualnych i grupowych oczyszczalni ścieków w terenach zabudowy rozproszonej znajdujących się na obszarach górskich oraz dotyczące budowy, rozbudowy i modernizacji systemów zaopatrzenia w wodę. 2. Rozwój form małej retencji i inwestycje w gospodarkę wodami opadowymi i roztopowymi.	Przeworsko Dynowski Obszar Wsparcia	64 576 000	2015-2020	5
42)	Rozwój infrastruktury technicznej	Rozwój infrastruktury technicznej. Projekt ma na celu tworzenie warunków dla rozwoju społeczno – gospodarczego PDOW i obejmuje m.in. inwestycje w zakresie: gospodarki odpadami (w tym: budowa Punktu Selektywnej Zbiorki Odpadów) i inne.	Przeworsko Dynowski Obszar Wsparcia	5 800 000	2015-2020	5
43)	Rozwój infrastruktury drogowej	Poprawa dostępności komunikacyjnej z Rzeszowem i w ramach PDOW	Przeworsko Dynowski Obszar Wsparcia	60 000 000	205-2020	5

Lp.	Nazwa projektu	Krótki opis, cel i planowane efekty projektu	Obszar realizacji	Szacunkowa wartość projektu	Planowany termin realizacji	Suma punktów
44)	Termomodernizacja budynków użyteczności publicznej oraz zastosowanie odnawialnych źródeł energii	Poprawa infrastruktury publicznej oraz energooszczędności obiektów na terenie PDOW. Projekt ma na celu poprawę jakości środowiska naturalnego, ograniczenie niskiej emisji poprzez zwiększenie efektywności energetycznej budynków.	Przeworsko Dynowski Obszar Wsparcia	6 500 000	2015-2020	5
45)	Poprawa efektywności energetycznej oświetlenia ulicznego, m. in. poprzez wymianę istniejącego oświetlenia na LED	Rozbudowa i modernizacja sieci oświetlenia ulicznego na terenie PDOW ma na celu poprawę jakości środowiska naturalnego, ograniczenie niskiej emisji.	Przeworsko Dynowski Obszar Wsparcia	2 300 000	2015 - 2020	5
46)	Budowa infrastruktury rekreacyjno-sportowej	Projekt ma na celu zapewnienie dostępu do niezbędnej infrastruktury rekreacyjno-sportowej na terenie PDOW	Przeworsko Dynowski Obszar Wsparcia	44 000 000	2015-2020	2

Źródło: Opracowanie własne

Tabela 5 Zestawienie projektów planowanych do realizacji wraz ze szczegółową oceną punktową

Lp.	Nazwa projektu	Obszar realizacji	Partnerzy zaangażowani w realizację projektu	Spójność projektu ze strategią PDOW (T/N)	Ponadlokalny charakter projektu (max 10 pkt)	Zintegrowany charakter projektu (max 15 pkt)	Zaangażowanie partnerów spoza JST (max 5 pkt)	Projekt w obszarze turystyki i dziedzictwa kulturowego (max 10 pkt)	Projekt w obszarze aktywizacji zawodowej i rozwoju przedsiębiorczości (max 10 pkt)	Suma punktów
1)	Modernizacja zabytkowej linii kolei wąskotorowej Przeworsk-Dynów wraz z infrastrukturą towarzyszącą	Powiat Przeworski	Gmina Miejska Przeworsk, Gmina Przeworsk, Miasto i Gmina Kańczuga, Gmina Jawornik Polski, Gmina Hyżne, Gmina Dynów, Miasto Dynów.	T	10	15		10		35
2)	Szlakiem zespołów pałacowo - parkowych Przeworska i okolic	Przeworsko Dynowski Obszar Wsparcia	Jednostki Samorządu Terytorialnego PDOW	T	10	7		10		27
3)	Budowa sieci tras rowerowych i pieszych wraz z niezbędną infrastrukturą	Przeworsko Dynowski Obszar Wsparcia	Jednostki Samorządu Terytorialnego PDOW	T	10	10		5		25
4)	Aktywizacja zawodowa osób bezrobotnych zamieszkałych na terenie PDOW	Przeworsko Dynowski Obszar Wsparcia	Jednostki Samorządu Terytorialnego PDOW	T	10	3	1		10	24

Lp.	Nazwa projektu	Obszar realizacji	Partnerzy zaangażowani w realizację projektu	Spójność projektu ze strategią PDOW (T/N)	Ponadlokalny charakter projektu (max 10 pkt)	Zintegrowany charakter projektu (max 15 pkt)	Zaangażowanie partnerów spoza JST (max 5 pkt)	Projekt w obszarze turystyki i dziedzictwa kulturowego (max 10 pkt)	Projekt w obszarze aktywizacji zawodowej i rozwoju przedsiębiorczości (max 10 pkt)	Suma punktów
5)	Skomunikowanie Zarzecza z siecią dróg wojewódzkich poprzez remont dróg łączących z Bystrowicami z drogą wojewódzką 880, Żurawiczkami – Urzejowicami – drogą wojewódzką 835, Krzeczowicami – Żuklinem z drogą wojewódzką 881	Gmina Zarzecze, Gmina Przeworsk, Miasto i Gmina Kańczuga	Miasto i Gmina Kańczuga, Gmina Zarzecze, Gmina Przeworsk,	T	10	12				22
6)	Budowa sieci informacji turystycznej w gminach (wraz z promocją turystyczną)	Przeworsko Dynowski Obszar Wsparcia	Podkarpacki Wojewódzki Konserwator Zabytków	T	10	6		5		21
7)	Tworzenie warunków dla rozwoju sektora przedsiębiorstw poprzez uzbrojenie terenów inwestycyjnych	Gmina Miejska Przeworsk, Gmina Przeworsk	Gmina Miejska Przeworsk, Gmina Przeworsk	T	6	4			10	20

Lp.	Nazwa projektu	Obszar realizacji	Partnerzy zaangażowani w realizację projektu	Spójność projektu ze strategią PDOW (T/N)	Ponadlokalny charakter projektu (max 10 pkt)	Zintegrowany charakter projektu (max 15 pkt)	Zaangażowanie partnerów spoza JST (max 5 pkt)	Projekt w obszarze turystyki i dziedzictwa kulturowego (max 10 pkt)	Projekt w obszarze aktywizacji zawodowej i rozwoju przedsiębiorczości (max 10 pkt)	Suma punktów
8)	Rozwijanie walorów turystycznych PDOW poprzez udostępnienie walorów historycznych ze szczególnym uwzględnieniem odkryć archeologicznych określanych pojęciem „kultura przeworska”	Przeworsko Dynowski Obszar Wsparcia	Gmina Gać, Powiat Przeworski, Uniwersytet Jagielloński w Krakowie	T	5	5	2	7		19
9)	Rewaloryzacja terenów zabytkowych Starego Miasta Przeworska	Gmina Miejska Przeworsk	Podkarpacki Wojewódzki Konserwator Zabytków Przeworska, Gospodarka Komunalna Sp. z o.o.	T	5			10		15
10)	Rewaloryzacja drewnianej architektury dawnej skansen „PASTEWNIK”	Gmina Miejska Przeworsk, teren kompleksu skansenu „PASTEWNIK ” oraz Muzeum w Przeworsku	Powiat Przeworski, Muzeum w Przeworsku, Podkarpacki Wojewódzki Konserwator Zabytków	T	5			10		15

Lp.	Nazwa projektu	Obszar realizacji	Partnerzy zaangażowani w realizację projektu	Spójność projektu ze strategią PDOW (T/N)	Ponadlokalny charakter projektu (max 10 pkt)	Zintegrowany charakter projektu (max 15 pkt)	Zaangażowanie partnerów spoza JST (max 5 pkt)	Projekt w obszarze turystyki i dziedzictwa kulturowego (max 10 pkt)	Projekt w obszarze aktywizacji zawodowej i rozwoju przedsiębiorczości (max 10 pkt)	Suma punktów
11)	Rewaloryzacja zabytkowych fortyfikacji obronnych starego miasta Przeworska	Gmina Miejska Przeworsk	Podkarpacki Wojewódzki Konserwator zabytków	T	5			10		15
12)	Rewaloryzacja zabytkowych budynków należących do zasobów Gminy Miejskiej Przeworsk	Gmina Miejska Przeworsk	Podkarpacki Wojewódzki Konserwator zabytków	T	5			10		15
13)	Budowa infrastruktury turystycznej i remont zabytków na terenie Miasta Dynów	Miasto Dynów	brak	T	5			10		15
14)	Wykorzystanie potencjału wód mineralnych i leczniczych	Gmina Hyżne wieś Szklary	brak	T	10			5		15
15)	Doskonalenie oferty edukacyjnej przedszkoli i szkół podstawowych oraz gimnazjów na terenie PDOW	Przeworsko Dynowski Obszar Wsparcia	Jednostki Samorządu Terytorialnego PDOW	T	10	3				13

Lp.	Nazwa projektu	Obszar realizacji	Partnerzy zaangażowani w realizację projektu	Spójność projektu ze strategią PDOW (T/N)	Ponadlokalny charakter projektu (max 10 pkt)	Zintegrowany charakter projektu (max 15 pkt)	Zaangażowanie partnerów spoza JST (max 5 pkt)	Projekt w obszarze turystyki i dziedzictwa kulturowego (max 10 pkt)	Projekt w obszarze aktywizacji zawodowej i rozwoju przedsiębiorczości (max 10 pkt)	Suma punktów
16)	Rewaloryzacja centrum Sieniawy: zabytkowego Kościoła pw. Jana Chrzciciela, dzwonnicy oraz unikatowego ogrodzenia wraz z przebudową mini-dworca autobusowego	Sieniawa	brak	T	3			10		13
17)	Wzmocnienie lokalnych instytucji otoczenia biznesu	Przeworski Dynowski Obszar Wsparcia	Jednostki Samorządu Terytorialnego PDOW	T	3	0	3		6	12
18)	Budowa centralnego dworca osobowego oraz sieci komunikacyjnej dla terenu powiatu przeworskiego	Powiat Przeworski	Jednostki Samorządowe Powiatu Przeworskiego	T	7	5				12
19)	Rozwój sieci gospodarstw agroturystycznych	Przeworski Dynowski Obszar Wsparcia	Jednostki Samorządu Terytorialnego PDOW	T				5	6	11
20)	Tworzenie sieci współpracy w formie inicjatyw klastrowych	Przeworski Dynowski Obszar Wsparcia	Jednostki Samorządu Terytorialnego PDOW	T	5		3		2	10

Lp.	Nazwa projektu	Obszar realizacji	Partnerzy zaangażowani w realizację projektu	Spójność projektu ze strategią PDOW (T/N)	Ponadlokalny charakter projektu (max 10 pkt)	Zintegrowany charakter projektu (max 15 pkt)	Zaangażowanie partnerów spoza JST (max 5 pkt)	Projekt w obszarze turystyki i dziedzictwa kulturowego (max 10 pkt)	Projekt w obszarze aktywizacji zawodowej i rozwoju przedsiębiorczości (max 10 pkt)	Suma punktów
21)	Budowa zbiornika rekreacyjnego wraz z zagospodarowaniem starorzecza Sanu w miejscowości Pigany	Gmina Sieniawa, Pigany	Organizacje pozarządowe	T	3		2	5		10
22)	Budowa przystani kajakowej na terenie Miasta Dynów	Miasto Dynów	brak	T	5			5		10
23)	Zachowanie i ochrona cmentarzy wojennych na terenie gminy Tryńcza	Gmina Tryńcza	brak	T	3			7		10
24)	Rewaloryzacja obiektów zabytkowych z terenu Powiatu Przeworskiego będących własnością jednostek samorządowych	Powiat Przeworski	Jednostki Samorządu Terytorialnego Powiatu	T	3			7		10
25)	Rewitalizacja Budynku szynku w Białobokach	Gmina Gać, Białoboki	Stowarzyszenie Razem dla Białobok	T	3			7		10
26)	Rewitalizacja budynku Uniwersytetu Ludowego w Gaci wraz z zagospodarowaniem ogrodu	Gmina Gać, Gać	Powiat Przeworski	T	3			7		10
27)	Rewitalizacja zabytkowego spichlerza	Miasto Sieniawa	brak	T	3			7		10

Lp.	Nazwa projektu	Obszar realizacji	Partnerzy zaangażowani w realizację projektu	Spójność projektu ze strategią PDOW (T/N)	Ponadlokalny charakter projektu (max 10 pkt)	Zintegrowany charakter projektu (max 15 pkt)	Zaangażowanie partnerów spoza JST (max 5 pkt)	Projekt w obszarze turystyki i dziedzictwa kulturowego (max 10 pkt)	Projekt w obszarze aktywizacji zawodowej i rozwoju przedsiębiorczości (max 10 pkt)	Suma punktów
28)	Rewitalizacja bastionów obronnych	Miasto Sieniawa	brak	T	3			7		10
29)	Rewitalizacja centrów miast wchodzących w skład PDOW	Przeworsko Dynowski Obszar Wsparcia	Jednostki Samorządu Terytorialnego PDOW	T	4			5		9
30)	Rozwój grup producenckich w branży przetwórstwa rolno - spożywczego	Przeworsko Dynowski Obszar Wsparcia	Jednostki Samorządu Terytorialnego PDOW	T	5		2		1	8
31)	Zagospodarowanie zbiorników wodnych po wydobyciu kruszyw	Gniewczyna łańcucka – „Zakręcie”	brak	T	3			5		8
32)	Zagospodarowanie gruntów w okolicy zbiornika wodnego w Dylągówce	Gmina Hyżne –Dylągówka	brak	T	3			5		8
33)	Budowa spływu kajakowego na rzece San	Ubieszyn	brak	T	3			5		8
34)	Remont i rozbudowa Hotelu Sportowego w Dylągówce	Gmina Hyżne, Dylągówka	brak	T	3			5		8
35)	Utworzenie podziemnej trasy turystycznej poprzez odtworzenie zabytkowych piwnic i korytarzy	Gmina Miejska Przeworsk, Rejon Starego Miasta	Podkarpacki Wojewódzki Konserwator zabytków	T	3			5		8

Lp.	Nazwa projektu	Obszar realizacji	Partnerzy zaangażowani w realizację projektu	Spójność projektu ze strategią PDOW (T/N)	Ponadlokalny charakter projektu (max 10 pkt)	Zintegrowany charakter projektu (max 15 pkt)	Zaangażowanie partnerów spoza JST (max 5 pkt)	Projekt w obszarze turystyki i dziedzictwa kulturowego (max 10 pkt)	Projekt w obszarze aktywizacji zawodowej i rozwoju przedsiębiorczości (max 10 pkt)	Suma punktów
36)	Poprawa stanu infrastruktury komunikacyjnej w obrębie rzeki San i zabytkowego dworca kolejki wąskotorowej	Gmina Miasto Dynów	Powiat Rzeszowski	T	5			3		8
37)	Budowa parkingu niedaleko stacji PKP i zbiornika wodnego w Łopuszce Małej	m. Łopuszka Mała, gmina Kańczuga	brak	T	3			3		6
38)	Budowa promenady w mieście Dynów	Gmina Miasto Dynów		T	3			3		6
39)	Rozwój infrastruktury zdrowotnej	Przeworsko Dynowski Obszar Wsparcia	Jednostki Samorządu Terytorialnego PDOW	T	5					5
40)	Rozwój infrastruktury społecznej	Przeworsko Dynowski Obszar Wsparcia	Jednostki Samorządu Terytorialnego PDOW	T	5					5
41)	Rozwój gospodarki wodno- ściekowej	Przeworsko Dynowski Obszar Wsparcia	Jednostki Samorządu Terytorialnego PDOW	T	5					5
42)	Rozwój infrastruktury technicznej	Przeworsko Dynowski Obszar Wsparcia	Jednostki Samorządu Terytorialnego PDOW	T	5					5

Lp.	Nazwa projektu	Obszar realizacji	Partnerzy zaangażowani w realizację projektu	Spójność projektu ze strategią PDOW (T/N)	Ponadlokalny charakter projektu (max 10 pkt)	Zintegrowany charakter projektu (max 15 pkt)	Zaangażowanie partnerów spoza JST (max 5 pkt)	Projekt w obszarze turystyki i dziedzictwa kulturowego (max 10 pkt)	Projekt w obszarze aktywizacji zawodowej i rozwoju przedsiębiorczości (max 10 pkt)	Suma punktów
43)	Rozwój infrastruktury drogowej	Przeworsko Dynowski Obszar Wsparcia	Jednostki Samorządu Terytorialnego PDOW	T	5					5
44)	Termomodernizacja budynków użyteczności publicznej oraz zastosowanie odnawialnych źródeł energii	Przeworsko Dynowski Obszar Wsparcia	Jednostki Samorządu Terytorialnego PDOW	T	5					5
45)	Poprawa efektywności energetycznej oświetlenia ulicznego, m. in. poprzez wymianę istniejącego oświetlenia na LED	Przeworsko Dynowski Obszar Wsparcia	Jednostki Samorządu Terytorialnego PDOW	T	5					5
46)	Budowa infrastruktury rekreacyjno-sportowej	Przeworsko Dynowski Obszar Wsparcia	Jednostki Samorządu Terytorialnego PDOW	T	2					2

Źródło: Opracowanie własne

Wśród projektów o najwyższym priorytecie realizacyjnym, cztery wytypowano do opracowania dokumentacji technicznej z dofinansowaniem w ramach POPT 2007 – 2013. Są to następujące projekty:

- 1) „Modernizacja zabytkowej linii kolei wąskotorowej Przeworsk-Dynów wraz z infrastrukturą towarzyszącą”,
- 2) „Szlakiem zespołów pałacowo - parkowych Przeworska i okolic”,
- 3) „Budowa sieci tras rowerowych i pieszych wraz z niezbędną infrastrukturą”,
- 4) „Skomunikowanie Zarzecza z siecią dróg wojewódzkich poprzez remont dróg łączących z Bystrowicami z drogą wojewódzką 880, Żurawiczkami – Urzejowicami – drogą wojewódzką 835, Krzeczowicami – Żuklinem z drogą wojewódzką 881”.

O ich wyborze zdecydowała przede wszystkim ocena wg przyjętych kryteriów. Projekty te uzyskały odpowiednio: 35 pkt, 27 pkt, 25 pkt i 22 pkt, zajmując odpowiednio 1, 2, 3 i 5 miejsce w rankingu. Czwarte miejsce w rankingu, z notą 24 pkt, zajął projekt „Aktywizacja zawodowa osób bezrobotnych zamieszkałych na terenie PDOW”, jednakże jako projekt nie inwestycyjny, nie wymaga on opracowania dokumentacji technicznej. Do analogicznych wniosków, co do nadania tego szczególnego priorytetu czterem ww. projektom, doszła grupa warsztatowa.

Projekty wyłonione do opracowania dokumentacji technicznej z dofinansowaniem w ramach POPT 2007 – 2013 cechuje przede wszystkim ich ponadlokalny charakter. Ich obszar realizacji to większa część terytorium Przeworsko- Dynowskiego Obszaru Wsparcia. Ich zasięg oddziaływania znacznie wykracza poza teren PDOW, mając na względzie charakter tych projektów. Trzy z nich wpisują się wprost w podniesienie atrakcyjności turystycznej PDOW, z czego jeden dotyczy kolejki wąskotorowej - uznanej atrakcji turystycznej rozpoznawalnej co najmniej w skali regionalnej. Dwa pozostałe mają na celu stworzenie równie rozpoznawalnych produktów turystycznych. Czwarty projekt ma na celu poprawę dostępności transportowej obszaru, co przekłada się na wzrost atrakcyjności inwestycyjnej oraz wspiera potencjał turystyczny. Projekt polega na usprawnieniu połączeń drogowych obszaru z siecią dróg wojewódzkich, zatem można tu mówić o regionalnym oddziaływaniu projektu.

Trzy rozpatrywane projekty z obszaru turystyki cechuje wysoki bądź bardzo wysoki stopień integracji. Projekt dotyczący kolejki wąskotorowej jest inwestycją liniową o przebiegu pomiędzy dwoma głównymi ośrodkami miejskimi PDOW, tj. pomiędzy Przeworskiem a Dynowem. Trasa przebiega przez teren siedmiu gmin PDOW. Kompleksowa rewitalizacja kolejki może być realizowana wyłącznie jako przedsięwzięcie zintegrowane, przy współpracy wszystkich siedmiu gmin i powiatu. Nie mam możliwości wykonania tego zadania odrębnie przez poszczególne JST jako indywidualne projekty. Dwa pozostałe projekty z obszaru turystyki polegają nie tylko na rewaloryzacji, czy budowie określonych obiektów, ale na utworzeniu szlaku turystycznego lub sieci tras rowerowych, pieszych i konnych przebiegających przez teren wielu gmin PDOW. Przebieg tras (szlaku) musi być uzgodniony i skoordynowany na gruncie planowania przestrzennego. Inwestycja musi być realizowana

według wspólnego planu. Docelowo wspólne dla całego szlaku turystycznego (sieci tras) musi być oznakowanie, mapy, materiały informacyjne, itp. Tylko wspólna realizacja tych projektów przez grupę JST może przynieść oczekiwane efekty, generując wartość dodaną. Tego typu projekty realizowane indywidualnie, mogłyby doprowadzić jedynie do powstania lokalnych atrakcji o niewielkim znaczeniu dla gospodarki obszaru. Omawiane trzy projekty otrzymały też w ocenie punkty za branżę turystyczną, która ma strategiczne znaczenie dla PDOW.

Czwarty z wyłonionych projektów również cechuje bardzo wysoki stopień integracji. Projekt ten wymaga współpracy kilku gmin i powiatu. Dotyczy sieci połączeń drogowych istotnych dla dostępności transportowej całego obszaru, których planowanie i realizacja wymaga wspólnej koordynacji.

ŹRÓDŁA FINANSOWANIA

Dla poszczególnych projektów (grup projektów) ujętych w Programie PDOW określono planowane źródła finansowania. Dokonano analizy następujących źródeł finansowania:

- Regionalny Program Operacyjny Województwa Podkarpackiego,
- Program Operacyjny Rozwój Polski Wschodniej,
- krajowe programy operacyjne,
- Norweski Mechanizm Finansowy.

Zakłada się, że projekty, na których realizację JST nie pozyskają finansowania zewnętrznego, będą realizowane ze środków własnych samorządu, przy ewentualnym udziale instrumentów dłużnych. Potencjalnym źródłem finansowania zewnętrznego może być także Partnerstwo Publiczno-Prywatne, jednakże nie jest to jeszcze forma rozpowszechniona w Polsce.

Poniższa tabela obejmuje zestawienie projektów planowanych do realizacji w celu osiągnięcia celów strategicznych zdefiniowanych w Strategii PDOW oraz ich potencjalnych źródeł finansowania.

Tabela 6 Źródła finansowania projektów – wg stanu wiedzy na dzień 14.09.2014 r.

Nazwa obszaru kluczowych projektów	Źródła finansowania
Tworzenie warunków dla rozwoju sektora przedsiębiorstw poprzez przygotowanie terenów inwestycyjnych	RPO WP 2014 - 2020, PI 3a Promowanie przedsiębiorczości, w szczególności poprzez ułatwianie gospodarczego wykorzystywania nowych pomysłów oraz sprzyjanie tworzeniu nowych firm, w tym również poprzez inkubatory przedsiębiorczości; Środki własne
Wzmocnienie lokalnych instytucji otoczenia biznesu	RPO WP 2014 - 2020, PO PW 2014 - 2020, PO IR 2014 - 2020, PI 3.d. Wspieranie zdolności MŚP do wzrostu na rynkach regionalnych, krajowych i międzynarodowych oraz do angażowania się w procesy innowacji; Środki własne
Dostosowanie zasobów ludzkich do wymagań rynku pracy	RPO WP 2014 - 2020, Cel tematyczny 8 - Promowanie trwałego i wysokiej jakości zatrudnienia oraz wsparcie mobilności pracowników, w tym m.in.. PI 8i (8.5.) Zapewnienie dostępu do zatrudnienia dla osób poszukujących pracy i osób biernych zawodowo, w tym podejmowanie lokalnych inicjatyw na rzecz zatrudnienia oraz wspieranie mobilności pracowników, Priorytet 8ii. trwała integracja na rynku pracy ludzi młodych, w szczególności tych, którzy nie pracują, nie kształcą się ani nie szkolą, w tym ludzi młodych, zagrożonych wykluczeniem społecznym i ludzi młodych wywodzących się ze środowisk marginalizowanych także poprzez wdrażanie gwarancji dla młodzieży, PI 8v(8.9) Adaptacja pracowników, przedsiębiorstw i przedsiębiorców do zmian oraz Cel tematyczny 10. Inwestowanie w edukację, umiejętności i uczenie się przez całe życie w tym m.in. PI 10.i Ograniczenie i zapobieganie przedwczesnemu kończeniu nauki szkolnej oraz zapewnienie równego dostępu do dobrej jakości wczesnej edukacji elementarnej oraz kształcenia podstawowego, gimnazjalnego i ponadgimnazjalnego z uwzględnieniem formalnych i nieformalnych i poza-formalnych ścieżek kształcenia umożliwiających ponowne podjęcie kształcenia i szkolenia, PI 10.iv (10.4) lepsze dostosowanie systemów kształcenia i szkolenia do potrzeb rynku pracy, ułatwianie przechodzenia z etapu kształcenia do etapu zatrudnienia oraz wzmacnianie systemów kształcenia i szkolenia zawodowego i ich jakości, w tym poprzez mechanizmy prognozowania umiejętności, dostosowania programów nauczania oraz tworzenia i rozwoju systemów uczenia się poprzez praktyczną naukę zawodu realizowaną w ścisłej współpracy z pracodawcami; Środki własne
Tworzenie sieci współpracy w formie inicjatyw klastrowych	RPO WP 2014 - 2020, PO PW 2014 - 2020, PO IR 2014 - 2020, PI 3.d. Wspieranie zdolności MŚP do wzrostu na rynkach regionalnych, krajowych i międzynarodowych oraz do angażowania się w procesy innowacji; Środki własne
Rozwój grup producenckich w branży przetwórstwa rolno - spożywczego	PROW -7.10.1 Poddziałanie: Tworzenie grup i organizacji producentów w sektorze rolnym i leśnym. Środki własne.

Nazwa obszaru kluczowych projektów	Źródła finansowania
Rozwój infrastruktury zdrowotnej	RPO WP 2014 - 2020, POIS 2014 - 2020, Cel tematyczny 9. Wspieranie włączenia społecznego i walka z ubóstwem, PI 9a inwestycje w infrastrukturę zdrowotną i społeczną, które przyczyniają się do rozwoju krajowego, regionalnego i lokalnego, zmniejszania nierówności w zakresie stanu zdrowia, promowanie włączenia społecznego poprzez lepszy dostęp do usług społecznych, kulturalnych i rekreacyjnych oraz przejścia z usług instytucjonalnych do usług na poziomie społeczności lokalnych, PI 9.iv ułatwianie dostępu do niedrogich, trwałych oraz wysokiej jakości usług, w tym opieki zdrowotnej i usług społecznych świadczonych w interesie ogólnym Fundusze Norweskie i EOG - Poprawa i lepsze dostosowanie ochrony zdrowia do trendów demograficzno - epidemiologicznych; Środki własne.
Rozwój infrastruktury edukacyjnej	RPO WP 2014 - 2020, Cel tematyczny 9. Wspieranie włączenia społecznego i walka z ubóstwem, w tym m.in. PI 9 b. wspieranie rewitalizacji fizycznej, gospodarczej i społecznej ubogich społeczności i obszarów miejskich i wiejskich - pod warunkiem, że działanie będzie częścią lokalnego planu rewitalizacji; Cel tematyczny 10 Inwestowanie w edukację, umiejętności i uczenie się przez całe życie, PI 10a (10.4) inwestycje w edukację, umiejętności i uczenie się przez całe życie poprzez rozwój infrastruktury edukacyjnej i szkoleniowej PROW - 7.8 Podstawowe usługi i odnowa miejscowości na obszarach wiejskich; Środki własne.
Aktywne społeczeństwo obywatelskie	RPO WP 2014 - 2020, Cel tematyczny 9. Wspieranie włączenia społecznego i walka z ubóstwem, Fundusze Norweskie i EOG - Fundusz dla organizacji pozarządowych - Obywatele dla demokracji; Środki własne.
Rozwój gospodarki wodno-ściekowej	RPO WP 2014 -2020, Cel tematyczny 6 Zachowanie i ochrona środowiska naturalnego oraz wspieranie efektywnego korzystania z zasobów, w tym m.in. PI 6ii., 6b. (FS/EFRR) Inwestowanie w sektor gospodarki wodnej celem wypełnienia zobowiązań określonych w dorobku prawnym Unii zakresie środowiska oraz zaspokojenia wykraczających poza te zobowiązania potrzeb inwestycyjnych, określonych przez państwa członkowskie oraz Cel tematyczny 5 Promowanie dostosowania do zmian klimatu, zapobiegania ryzyku i zarządzania ryzykiem, w tym m.in. PI 5 ii., 5b. Wspieranie inwestycji ukierunkowanych na konkretne rodzaje zagrożeń, przy jednoczesnym zwiększeniu odporności na klęski i katastrofy i rozwijaniu systemów zarządzania klęskami i katastrofami, PROW - 7.8.1 Poddziałanie: Inwestycje związane z tworzeniem, ulepszaniem lub rozbudową wszystkich rodzajów małej infrastruktury, w tym inwestycje w energię odnawialną i w oszczędzanie energii; Środki własne.
Rozwój infrastruktury technicznej	RPO WP 2014 -2020, Cel tematyczny 6 Zachowanie i ochrona środowiska naturalnego oraz wspieranie efektywnego korzystania z zasobów, w tym m.in. PI Priorytet 6i., 6a. Inwestowanie w sektor gospodarki odpadami celem wypełnienia zobowiązań określonych w dorobku prawnym Unii w zakresie środowiska oraz zaspokojenia wykraczających poza te zobowiązania potrzeb inwestycyjnych określonych przez państwa członkowskie, inne; Środki własne.

Nazwa obszaru kluczowych projektów	Źródła finansowania
Rozwój infrastruktury drogowej	RPO WP 2014 - 2020, w tym: 1) Cel tematyczny 7. Promowanie zrównoważonego transportu i usuwanie niedoborów przepustowości w działaniu najważniejszej infrastruktury sieciowej, w tym m.in.. PI Priorytet 7b. (7.2.) Zwiększanie mobilności regionalnej poprzez łączenie węzłów drugorzędnych i trzeciorzędnych z infrastrukturą TEN-T, w tym z węzłami multimodalnymi; 2) Cel tematyczny 9 Wspieranie włączenia społecznego i walka z ubóstwem, w tym m.in. PI 9.b (9.2.) wspieranie rewitalizacji fizycznej, gospodarczej i społecznej ubogich społeczności i obszarów miejskich i wiejskich - jedynie jako element lokalnego planu rewitalizacji; 3) Cel tematyczny 4. Wspieranie przejścia na gospodarkę niskoemisyjną we wszystkich sektorach, w tym m.in. PI 4.e. (4.5.) Promowanie strategii niskoemisyjnych dla wszystkich rodzajów terytoriów, w szczególności dla obszarów miejskich, w tym wspieranie zrównoważonej multimodalnej mobilności miejskiej i działań adaptacyjnych mających oddziaływanie łagodzące na zmiany klimatu - jedynie jako element planu mobilności miejskiej, planu niskoemisyjnego. PROW - 7.8.1 Poddziałanie: Inwestycje związane z tworzeniem, ulepszaniem lub rozbudową wszystkich rodzajów małej infrastruktury, w tym inwestycje w energię odnawialną i w oszczędzanie energii; Środki własne.
Wzrost efektywności energetycznej obiektów na terenie PDOW	RPO WP 2014 - 2020, Cel tematyczny 4. Wspieranie przejścia na gospodarkę niskoemisyjną we wszystkich sektorach, w tym PI Priorytet 4ii., 4b promowanie efektywności energetycznej i korzystania z odnawialnych źródeł energii w przedsiębiorstwach, PI Priorytet 4iii., 4c. wspieranie efektywności energetycznej, inteligentnego zarządzania energią i wykorzystywania odnawialnych energii w budynkach publicznych i w sektorze mieszkaniowym, PI Promowanie strategii niskoemisyjnych dla wszystkich rodzajów terytoriów, w szczególności dla obszarów miejskich, w tym wspieranie zrównoważonej multimodalnej mobilności miejskiej i działań adaptacyjnych mających oddziaływanie łagodzące na zmiany klimatu; Środki własne.
Zagospodarowanie istniejących zbiorników wodnych wraz z budową niezbędnej infrastruktury	RPO WP 2014 - 2020, Cel tematyczny 9. Wspieranie włączenia społecznego i walka z ubóstwem, w tym m.in. PI 9 b. wspieranie rewitalizacji fizycznej, gospodarczej i społecznej ubogich społeczności i obszarów miejskich i wiejskich - pod warunkiem, że działania będzie częścią lokalnego planu rewitalizacji, PROW - 7.8 Podstawowe usługi i odnowa miejscowości na obszarach wiejskich; Środki własne.
Budowa sieci tras rowerowych i pieszych wraz z niezbędną infrastrukturą	RPO WP 2014 - 2020, Cel tematyczny 9. Wspieranie włączenia społecznego i walka z ubóstwem, w tym m.in. PI 9 b. wspieranie rewitalizacji fizycznej, gospodarczej i społecznej ubogich społeczności i obszarów miejskich i wiejskich - pod warunkiem, że działanie będzie częścią lokalnego planu rewitalizacji; PROW - 7.8 Podstawowe usługi i odnowa miejscowości na obszarach wiejskich; Środki własne.
Budowa infrastruktury rekreacyjno-sportowej	RPO WP 2014 - 2020, Cel tematyczny 9. Wspieranie włączenia społecznego i walka z ubóstwem, w tym m.in. PI 9 b. wspieranie rewitalizacji fizycznej, gospodarczej i społecznej ubogich społeczności i obszarów miejskich i wiejskich - pod warunkiem, że działanie będzie częścią lokalnego planu rewitalizacji; Cel tematyczny 10 Inwestowanie w edukację, umiejętności i uczenie się przez całe życie, PI 10a (10.4) inwestycje w edukację, umiejętności i uczenie się przez całe życie poprzez rozwój infrastruktury edukacyjnej i szkoleniowej PROW - 7.8 Podstawowe usługi i odnowa miejscowości na obszarach wiejskich; Środki własne.

Nazwa obszaru kluczowych projektów	Źródła finansowania
Rewaloryzacja obiektów dziedzictwa kulturowego	RPO WP 2014 - 2020, Cel tematyczny 9. Wspieranie włączenia społecznego i walka z ubóstwem, w tym m.in. PI 9 b. wspieranie rewitalizacji fizycznej, gospodarczej i społecznej ubogich społeczności i obszarów miejskich i wiejskich - pod warunkiem, że działanie będzie częścią lokalnego planu rewitalizacji, Cel tematyczny 6. Zachowanie i ochrona środowiska naturalnego oraz wspieranie efektywnego gospodarowania zasobami, PI Priorytet 6c. Zachowanie, ochrona; promowanie i rozwój dziedzictwa, naturalnego i kulturowego, PROW - 7.8 Podstawowe usługi i odnowa miejscowości na obszarach wiejskich; Środki własne.
Szlakiem zespołów pałacowo - parkowych Przeworsko Dynowskiego Obszaru Wsparcia	RPO WP 2014 - 2020, Cel tematyczny 9. Wspieranie włączenia społecznego i walka z ubóstwem, w tym m.in. PI 9 b. wspieranie rewitalizacji fizycznej, gospodarczej i społecznej ubogich społeczności i obszarów miejskich i wiejskich - pod warunkiem, że działanie będzie częścią lokalnego planu rewitalizacji, Cel tematyczny 6. Zachowanie i ochrona środowiska naturalnego oraz wspieranie efektywnego gospodarowania zasobami, PI Priorytet 6c. Zachowanie, ochrona, promowanie i rozwój dziedzictwa naturalnego i kulturowego, PROW - 7.8 Podstawowe usługi i odnowa miejscowości na obszarach wiejskich; Środki własne.
Rozwój sieci gospodarstw agroturystycznych	PROW - 7.7.2 Poddziałanie: Pomoc na rozpoczęcie działalności gospodarczej na rzecz działalności pozarolniczej na obszarach wiejskich (Premie na rozpoczęcie działalności pozarolniczej); Środki własne.
Podniesienie konkurencyjności produktów turystycznych o znaczeniu ponadlokalnym	RPO WP 2014 - 2020, Cel tematyczny 3, PI 3b. Opracowywanie i wdrażanie nowych modeli biznesowych dla MŚP, w szczególności w celu umiędzynarodowienia i Cel tematyczny 6, w tym. M.in. PI Priorytet 6c. Zachowanie, ochrona, promowanie i rozwój dziedzictwa naturalnego i kulturowego; Środki własne.
Realizacja działań ujętych w Lokalnych Programach Rewitalizacji	RPO WP 2014 - 2020, Cel tematyczny 9. Wspieranie włączenia społecznego i walka z ubóstwem, w tym m.in. PI 9 b. wspieranie rewitalizacji fizycznej, gospodarczej i społecznej ubogich społeczności i obszarów miejskich i wiejskich - pod warunkiem, że działanie będzie częścią lokalnego planu rewitalizacji; Środki własne.

Źródło: Opracowanie własne

8. Odniesienie kluczowych projektów do Strategii Rozwoju Gospodarczego PDOW

Zidentyfikowane kluczowe projekty powinny wykazywać spójność z celami Strategii Rozwoju Gospodarczego PDOW. W tym celu dokonano ich weryfikacji poprzez określenie i wskazanie logicznych powiązań pomiędzy celami strategii a poszczególnymi projektami. Poniższa tabela prezentuje projekty inwestycyjne w świetle celów Strategii Rozwoju Gospodarczego PDOW.

Tabela 7 Projekty inwestycyjne w świetle celów Strategii Rozwoju Gospodarczego PDOW

Osie Priorytetowe	Cele strategiczne	Nazwa obszaru kluczowych projektów
Oś priorytetowa 1 - Rozwój konkurencyjnej gospodarki w oparciu o nowoczesne technologie oraz wzrost kapitału ludzkiego i społecznego	Cel strategiczny 1.1. - Tworzenie warunków dla lokalizacji inwestycji i tworzenia nowych miejsc pracy w sektorach wzmacniających konkurencyjność PDOW	Tworzenie warunków dla rozwoju sektora przedsiębiorstw poprzez przygotowanie terenów inwestycyjnych
	Cel strategiczny 1.2. - Tworzenie warunków dla rozwoju przedsiębiorczości	Wzmocnienie lokalnych instytucji otoczenia biznesu
	Cel strategiczny 1.3. - Wzmocnienie potencjału zasobów ludzkich i dostosowanie ich do potrzeb rynku pracy	Dostosowanie zasobów ludzkich do wymagań rynku pracy
	Cel strategiczny 1.4. - Rozwój klastrów	Tworzenie sieci współpracy w formie inicjatyw klastrowych
	Cel strategiczny 1.5. Rozwój grup producenckich i przetwórstwa spożywczego	Rozwój grup producenckich w branży przetwórstwa rolno - spożywczego
Oś priorytetowa 2 - Tworzenie warunków dla zrównoważonego rozwoju Przeworsko Dynowskiego Obszaru Wsparcia	Cel strategiczny 2.1. Poprawa dostępu do usług publicznych	Rozwój infrastruktury zdrowotnej
		Rozwój infrastruktury edukacyjnej
	Cel strategiczny 2.2. Rozwój aktywnego społeczeństwa obywatelskiego	Aktywne społeczeństwo obywatelskie
	Cel strategiczny 2.3. Rozwój infrastruktury technicznej warunkującej rozwój społeczno – gospodarczy	Rozwój gospodarki wodno - ściekowej
		Rozwój infrastruktury technicznej
	Cel strategiczny 2.4. Rozwój infrastruktury transportowej drogowej i kolejowej oraz powiązań komunikacyjnych w ramach PDOW i z Rzeszowem	Rozwój infrastruktury drogowej
Cel strategiczny 2.5. Wzrost efektywności energetycznej i wykorzystania odnawialnych źródeł energii	Wzrost efektywności energetycznej obiektów na terenie PDOW	

Osie Priorytetowe	Cele strategiczne	Nazwa obszaru kluczowych projektów
<p style="text-align: center;">Oś Priorytetowa 3 - Wzmocnienie potencjału turystycznego Przeworsko Dynowskiego Obszaru Wsparcia.</p>	<p>Cel strategiczny 3.1. Rozwój infrastruktury turystycznej w celu generowania zwiększonego ruchu turystycznego</p>	<p>Zagospodarowanie istniejących zbiorników wodnych wraz z budową niezbędnej infrastruktury</p>
	<p>Cel strategiczny 3.2. Rozwój infrastruktury rekreacyjno-sportowej</p>	<p>Budowa sieci tras rowerowych i pieszych wraz z niezbędną infrastrukturą</p>
	<p>Cel strategiczny 3.3. Zachowanie i ochrona zasobów dziedzictwa kulturowego</p>	<p>Budowa infrastruktury rekreacyjno-sportowej</p>
		<p>Rewaloryzacja obiektów dziedzictwa kulturowego</p> <p>Szlakiem zespołów pałacowo - parkowych Przeworsko Dynowskiego Obszaru Wsparcia</p>
	<p>Cel strategiczny 3.4. Rozwój agroturystyki w oparciu o wykorzystanie walorów środowiska przyrodniczego, wód geotermalnych oraz potencjału dziedzictwa kulturowego</p>	<p>Rozwój sieci gospodarstw agroturystycznych</p>
	<p>Cel strategiczny 3.5. Podniesienie konkurencyjności produktów turystycznych o charakterze ponadlokalnym oraz rozwój promocji turystycznej PDOW</p>	<p>Podniesienie konkurencyjności produktów turystycznych o znaczeniu ponadlokalnym</p>
	<p>Cel strategiczny 3.6. Kształtowanie przestrzeni miejskiej i wiejskiej, umożliwiającej rozwój turystyki na terenie PDOW</p>	<p>Realizacja działań ujętych w Lokalnych Programach Rewitalizacji</p>

Źródło: Opracowanie własne

9. Plan i system monitoringu i ewaluacji Programu PDOW

Monitoring i ewaluacja są immanentnymi elementami procesu planowania strategicznego. Gromadzenie danych, ich analiza i interpretacja pozwolą ocenić stopień realizacji Programu PDOW, a pośrednio także Strategii PDOW.

Biorąc pod uwagę rolę Programu PDOW, jako dokumentu stanowiącego operacjonalizację celów Strategii PDOW, nie byłoby zasadne opracowywanie dla Programu PDOW odmiennego systemu monitoringu. W związku z tym w Programie PDOW proponuje się zaadaptowanie logiki i kształtu systemu monitoringu opracowanego dla Strategii PDOW.

W celu monitorowania realizacji Strategii PDOW zaplanowano utworzenie systemu, obejmującego:

- monitoring, czyli podsystem zbierania i selekcjonowania informacji,
- ewaluację, czyli podsystem oceny i interpretacji zgromadzonego materiału.⁶

W ramach tego systemu, proces monitorowania ma polegać na systematycznym obserwowaniu zmian zachodzących w ramach poszczególnych celów wyznaczonych w Strategii. Założono, iż monitorowanie realizacji Strategii PDOW odbywać będzie się na bieżąco, zaś proces ewaluacji będzie przeprowadzony w połowie i po zakończeniu realizacji Strategii. Zaplanowano powołanie Komitetu Monitorującego w składzie odzwierciedlającym mapę głównych interesariuszy Strategii oraz aktorów społecznych zaangażowanych w jej realizację na terenie PDOW, w tym: przedstawiciele powiatu przeworskiego i gmin PDOW, przedstawiciele organizacji gospodarczych i społecznych. Analogiczne procesy proponuje się w celu monitorowania i ewaluacji Programu PDOW. System zbierania i analizowania danych monitoringu i ewaluacji byłby wspólny, należy, więc mówić o systemie monitoringu Strategii PDOW oraz Programu PDOW. Schemat funkcjonowania jego procesów przedstawiono w poniższej tabeli.

⁶ Strategia Rozwoju Gospodarczego Przeworsko – Dynowskiego Obszaru Wsparcia, wrzesień 2014

Tabela 8. Schemat procesu monitoringu Strategii i Programu PDOW

L.p.	Etap	Zadania	Wyniki i procedury	Realizujący podmiot
1.	Zbieranie danych i informacji	- zbieranie danych	materiał empiryczny stanowiący podstawę do analiz i ocen	Odpowiednie wydziały urzędów gmin i Starostwa Powiatowego
2	Analiza danych i informacji	- uporządkowanie, przetworzenie i analiza danych oraz ich archiwizacja - terminowe przekazywanie zebranego materiału do Zespołu ds. monitoringu	materiał służący przygotowaniu raportów	Odpowiednie wydziały urzędów gmin i Starostwa Powiatowego
3.	Przygotowywanie raportów	- zestawienie otrzymanych danych w raporty	roczne raporty (w razie potrzeby raportowanie kwartalne)	Odpowiednie wydziały urzędów gmin i Starostwa Powiatowego
4.	Ocena wyników (normami identyfikacja odchyleń)	- ocena porównawcza osiągniętych wyników z założeniami	określenie stopnia wykonania przyjętych zapisów strategii (w wypadku stwierdzenia znacznych odchyleń przejście do punktu 5 oraz możliwość wprowadzenia raportów kwartalnych)	Komitet Monitorujący
5.	Analiza przyczyn odchyleń	- poszukiwanie i określenie przyczyn zaistniałej sytuacji	przygotowanie materiału dla dalszych działań o charakterze korygującym	Komitet Monitorujący
6.	Planowanie korekty	- zmiana dotychczasowych metod realizacji bądź wprowadzenie nowych	określenie i akceptacja działań korygujących	Komitet Monitorujący, przy akceptacji Władz samorządowych PDOW

Źródło: Strategia Rozwoju Gospodarczego Przeworsko - Dynowskiego..., op. cit.

Komitet Monitorujący wskaże instytucje, organizacje i jednostki samorządowe z PDOW, od których będą pozyskiwane dane na temat realizacji Strategii i Programu PDOW. To, co w systemie monitorowania dla Programu PDOW będzie odmienne w stosunku do Strategii PDOW, to lista wskaźników monitoringu. Wskaźniki zaproponowane w systemie monitorowania Programu PDOW zostały dostosowane do wykazu kluczowych projektów (obszarów kluczowych projektów) uwzględnionych w Programie PDOW. Wskaźniki proponowane dla celów monitoringu Programu PDOW przedstawia poniższa tabela.

Tabela 9. Zestawienie proponowanych wskaźników monitoringu Programu PDOW

Nazwa obszaru kluczowych projektów	Proponowane wskaźniki produktu	Proponowane wskaźniki rezultatu
Tworzenie warunków dla rozwoju sektora przedsiębiorstw poprzez przygotowanie terenów inwestycyjnych	Powierzchnia przygotowanych terenów inwestycyjnych - ha	<ol style="list-style-type: none"> Liczba inwestycji zlokalizowanych na przygotowanych terenach inwestycyjnych – szt. Liczba nowych miejsc pracy powstałych na przygotowanych terenach inwestycyjnych – szt.
Wzmocnienie lokalnych instytucji otoczenia biznesu	Liczba wspartych instytucji otoczenia biznesu – szt.	<ol style="list-style-type: none"> Liczba przedsiębiorstw wspartych przez instytucje otoczenia biznesu – szt. Liczba nowych przedsiębiorstw powstałych przy wsparciu instytucji otoczenia biznesu - szt. Liczba miejsc pracy utworzonych w przedsiębiorstwach społecznych - szt.
Dostosowanie zasobów ludzkich do wymagań rynku pracy	<ol style="list-style-type: none"> Liczba projektów z zakresu aktywizacji zawodowej – szt. Liczba projektów z zakresu rozwoju oferty edukacyjnej – szt. Liczba szkół i placówek systemu oświaty objętych wsparciem - szt. 	<ol style="list-style-type: none"> Liczba osób bezrobotnych i poszukujących pracy objętych wsparciem – os. Liczba uczniów korzystających z efektów projektów – os. Liczba dzieci objętych wychowaniem przedszkolnym, korzystających z efektów projektów – os.
Tworzenie sieci współpracy w formie inicjatyw klastrowych	Liczba wspartych klastrów - szt.	Liczba przedsiębiorstw zaangażowanych we wsparte klastry - szt.
Rozwój grup producenckich w branży przetwórstwa rolno - spożywczego	Liczba wspartych operacji (grupy i organizacje producentów) - szt.	Liczba gospodarstw uczestniczących we wspieranych grupach i organizacjach producentów - szt.
Rozwój infrastruktury zdrowotnej	<ol style="list-style-type: none"> Liczba wspartych podmiotów leczniczych – szt. Nakłady inwestycyjne na zakup aparatury medycznej - zł 	Liczba osób korzystających z ulepszonych usług opieki zdrowotnej – os.
Rozwój infrastruktury edukacyjnej	Liczba projektów z zakresu rozwoju infrastruktury edukacyjnej – szt.	Liczba szkół i placówek systemu oświaty objętych wsparciem - szt.

Nazwa obszaru kluczowych projektów	Proponowane wskaźniki produktu	Proponowane wskaźniki rezultatu
Aktywne społeczeństwo obywatelskie	Liczba projektów z zakresu aktywizacji społeczeństwa obywatelskiego – szt.	Liczba osób korzystających z projektów z zakresu aktywizacji społeczeństwa obywatelskiego – os.
Rozwój gospodarki wodno- ściekowej	<ol style="list-style-type: none"> 1. Liczba wybudowanych/przebudowanych oczyszczalni ścieków komunalnych – szt. 2. Długość wybudowanej/przebudowanej sieci kanalizacji deszczowej - km 3. Długość wybudowanej/przebudowanej sieci wodociągowej - km 4. Długość wybudowanej/przebudowanej sieci kanalizacji sanitarnej - km 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Odsetek ludności korzystającej z oczyszczalni ścieków – % 2. Odsetek gospodarstw domowych przyłączonych do sieci wodociągowej – % 3. Odsetek gospodarstw domowych przyłączonych do sieci kanalizacji sanitarnej – %
Rozwój infrastruktury technicznej	<ol style="list-style-type: none"> 1. Liczba wspartych zakładów zagospodarowania odpadów – szt. 2. Liczba wspartych Punktów Selektywnego Zbierania Odpadów Komunalnych - szt. 	Liczba osób objętych selektywnym zbieraniem odpadów – os.
Rozwój infrastruktury drogowej	<ol style="list-style-type: none"> 1. Całkowita długość zbudowanych/przebudowanych dróg – km 2. Liczba wybudowanych/ przebudowanych drogowych obiektów inżynierskich (np. mostów, konstrukcji oporowych) – szt. 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Średni czas przejazdu między dwoma punktami sieci – minuty 2. Nośność wybudowanego obiektu (drogi/mostu) – kN/oś

Nazwa obszaru kluczowych projektów	Proponowane wskaźniki produktu	Proponowane wskaźniki rezultatu
<p>Wzrost efektywności energetycznej obiektów na terenie PDOW</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Liczba wybudowanych jednostek wytwarzania energii elektrycznej/ciepłej z OZE – szt. 2. Liczba zmodernizowanych energetycznie budynków – szt. 3. Liczba wybudowanych stanowisk oświetlenia ulicznego o wysokiej efektywności energetycznej – szt. 4. Liczba zmodernizowanych stanowisk oświetlenia ulicznego o wysokiej efektywności energetycznej – szt. 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Dodatkowa zdolność wytwarzania energii odnawialnej – MW 2. Zmniejszenie zużycia energii pierwotnej w budynkach publicznych – kWh/rok 3. Ilość zaoszczędzonej energii elektrycznej do oświetlenia ulic – MWh/rok
<p>Zagospodarowanie istniejących zbiorników wodnych wraz z budową niezbędną infrastrukturą</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Liczba zagospodarowanych zbiorników wodnych w celach rekreacyjnych – szt. 2. Liczba wybudowanych/ przebudowanych obiektów turystycznych i rekreacyjnych – szt. 	<p>Ludność korzystająca z wybudowanych/ przebudowanych obiektów turystycznych i rekreacyjnych – os.</p>
<p>Budowa sieci tras rowerowych i pieszych wraz z niezbędną infrastrukturą</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Długość wybudowanych/przebudowanych ścieżek rowerowych - km 2. Długość wyznaczonych ścieżek rowerowych - km 	<p>Ludność korzystająca z wybudowanych/ przebudowanych ścieżek rowerowych – os.</p>
<p>Budowa infrastruktury rekreacyjno-sportowej</p>	<p>Liczba wybudowanych/przebudowanych obiektów sportowych i rekreacyjnych - szt.</p>	<p>Ludność korzystająca z wybudowanych/ przebudowanych obiektów sportowych i rekreacyjnych – os.</p>
<p>Rewaloryzacja obiektów dziedzictwa kulturowego</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Liczba obiektów zasobów kultury objętych wsparciem – szt. 2. Liczba zabytków nieruchomych objętych wsparciem - szt. 3. Liczba zabytków ruchomych objętych wsparciem - szt. 	<p>Wzrost liczby odwiedzin w objętych wsparciem miejscach należących do dziedzictwa kulturalnego i naturalnego oraz stanowiących atrakcje turystyczne - szt.</p>

Nazwa obszaru kluczowych projektów	Proponowane wskaźniki produktu	Proponowane wskaźniki rezultatu
<p>Szlakiem zespołów pałacowo - parkowych Przeworsko Dynowskiego Obszaru Wsparcia</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Liczba obiektów zasobów kultury objętych wsparciem – szt. 2. Liczba zabytków nieruchomości objętych wsparciem - szt. 3. Liczba zabytków ruchomych objętych wsparciem - szt. 	<p>Wzrost liczby odwiedzin w objętych wsparciem miejscach należących do dziedzictwa kulturalnego i naturalnego oraz stanowiących atrakcje turystyczne - szt.</p>
<p>Rozwój sieci gospodarstw agroturystycznych</p>	<p>Liczba beneficjentów, którzy otrzymali wsparcie na uruchomienie/ rozwój działalności agroturystycznej na obszarach wiejskich – os.</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Korzystający z noclegów ogółem I-XII – os. 2. Udzielone noclegi ogółem I-XII – szt.
<p>Podniesienie konkurencyjności produktów turystycznych o znaczeniu ponadlokalnym</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Liczba wspartych przedsięwzięć informacyjno-promocyjnych – szt. 2. Liczba utworzonych punktów informacji turystycznej i infokiosków – szt. 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Liczba wypromowanych markowych produktów turystycznych i kulturowych – szt. 2. Liczba turystów korzystających z systemu informacji turystycznej – os.
<p>Realizacja działań ujętych w Lokalnych Programach Rewitalizacji</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Liczba wspartych obiektów infrastruktury zlokalizowanych na rewitalizowanych obszarach - szt. 2. Liczba projektów z zakresu odnowy i rewitalizacji miast – szt. 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Liczba osób zagrożonych wykluczeniem społecznym, które zakończą udział w projekcie – os. 2. Powierzchnia zrewitalizowanych obszarów miejskich - ha

Źródło: Opracowanie własne

Spis Tabel:

Tabela 1 Obszar i ludność Przeworsko-Dynowskiego Obszaru Wsparcia	6
Tabela 2 Zestawienie najbardziej atrakcyjnych obiektów, miejsc sakralnych, w gminach obszaru PDOW	13
Tabela 3 Układ osi priorytetowych oraz celów strategicznych PDOW.....	15
Tabela 4 Zestawienie projektów planowanych do realizacji, w kolejności wg łącznej oceny punktowej	28
Tabela 5 Zestawienie projektów planowanych do realizacji wraz ze szczegółową oceną punktową...	44
Tabela 6 Źródła finansowania projektów – wg stanu wiedzy na dzień 14.09.2014 r.....	55
Tabela 7 Projekty inwestycyjne w świetle celów Strategii Rozwoju Gospodarczego PDOW.....	59
Tabela 8. Schemat procesu monitoringu Strategii i Programu PDOW.....	62
Tabela 9. Zestawienie proponowanych wskaźników monitoringu Programu PDOW.....	63